

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

# OB TRIDESETLETNICI NAŠEGA PRAZNIKA

Vedno znova nas dogodki in življenje popeljejo na pot spominov in zgodovine. Tako je v našem osebnem, pa tudi v življenju narodov in držav. Datum, ki vse to obsega v življenju in zgodovini jugoslovanskih narodov, je 29. november 1943. To je dan velikih zgodovinskih dogodkov v nastajanju in razvoju naše državnosti in samostojnosti. Dogodki izpred 30 let, prvo in drugo zasedanje AVNOJ, so bili vsebinsko tako globoki in pomembni, da se nanje vedno znova spominjamo in v tej zgodovini vedno znova iščemo zgledov in moči. To je zgodovina našega narodnoosvobodilnega boja in zgodovinskega boja za doseg osnovnih ciljev: z izgonom okupatorja ustanoviti suvereno državo jugoslovanskih narodov, poleg tega pa doseči revolucionarno družbeno preureditev.

Prvo nalogo so jugoslovanski narodi dosegali in dosegli po težkih bojih in slavnih zmagah. Te so bile tako velike in pomembne, da je že 1943. leta KPJ pod Titovim vodstvom jasno pokazala svetovni javnosti, da je partijska vojska edina sila v nastajajoči Jugoslaviji, ki se bori proti fašističnim okupatorjem in domačim izdajalcem. Tudi moralno je bila to tolikšna moč, da so bili prekinjeni stiki s pobeglo vlado bivše kraljevine, da smo z II. zasedanjem AVNOJ dobili prvo ljudsko skupščino nove, porajajoče se federativne demokratične Jugoslavije.

Veličina tega praznika je v potrditvi dotedanjih zgodovinskih pridobitev narodnoosvobodilnega boja, utrditvi organov oblasti in vlade, še posebna veličina pa je v tem, da so ti dogodki in sklepi še vedno med nami in nam pogosto pomenijo še vedno najodgovornejšo nalogo.

Ali je temu še po 30 letih res tako?

Boj za priznavanje demokratične, samoupravne, suverene Jugoslavije se še nadaljuje v okviru politike neudrženih držav proti politiki blokov, proti politiki velikih sil in supersil, ki si lastijo posebne pravice odločati o svetovnem miru in vojni, o napredku ali uničenju človeštva. Prav zadnje mesece smo pričeli razgretim in nevarnim dogodkom na Bližnjem vzhodu in surovim obračunom v Čilu. Kot nekoč, tudi danes podpiramo pravičen osvobodilni boj majhnih in nerazvitih dežel in narodov. Kako bi opredelili zadnje nedopustne dogodke na Koroškem? Prav z istimi silami se srečujemo še danes kot pred 30 in nekaj leti v času NOB. Fašizem in njegove surove metode za doseganje zastavljenih ciljev je še vedno okoli nas, opozarja nas na budnost in skrbno čuvanje pravic ter na drago plačano svobodo. Vsi ti in še mnogi drugi svetovni dogodki nas vedno znova spominjajo na bogate izkušnje in pridobitve NOB, posebno pa na enotnost in tolikokrat izpričano bratstvo jugoslovanskih narodov, vedno znova spoznavamo, da pomeni vsako izpodkopavanje federativnih temeljev nepopravljivo škodo in nesluteno nevarnost.

Čeprav je za nami 30 in več let prizadevanj, hotenj in bojov za revolucionarne spremembe družbene ureditve, so tudi na tem področju pred nami še velike in odgovorne naloge. Boj za ideje samoupravnega socializma reže v naše vsakdanje življenje vedno globlje brazde, vedno bolj odgovorno iščemo nove oblike neposredne demokracije, kjer delovni človek ne bo imel nobenih posrednikov pri skrbi za naš skupen razvoj in ne pri reševanju naših vsakdanjih potreb. Pravico oblasti, odločanja in odgovornosti dati v roke delovnemu človeku so ideje nove ustave, ki smo jim tudi v naši občini dali vso podporo. Vse to, pa tudi nove medsebojne odnose si bomo napisali še sami v novem statutu občine in statutih krajevnih in interesnih skupnosti. To so naše današnje in jutrišnje naloge, ki izvirajo izpred 30 let in so danes tako pomembne, tako del nas samih, da jih moramo kar najodgovorneje reševati in uresničiti.

Kadar ljudje prebrodimo določene težave in dosežemo vsaj del zastavljenih ciljev, potrebujemo oddih. V zadnjih nekaj letih smo dosegli resnično ogromen vsestranski napredek, tudi silno velik vzpon življenjskega in osebnega standarda. Že takoj na začetku počitka pa se nam je vtihotapilo vse polno tujih, družbeno negativnih in škodljivih pojavov. Naša mlahavost, večkrat tudi naše zavestno ravnanje kar prevečkrat dovoljujeta egoizem, nevestnost in malomarnost, razičnost in zahtevnost, pa tudi kraja, bogatenje na tuj račun, korupcija in tuji idejni vplivi so našli med nami mesto. To nas prevečkrat odvrta od družbeno moralnih človekovih vrednot, prevečkrat izgublamo občutek socialne varnosti in enakosti, tovarštva, poštenosti in požrtvovalnosti, izgublamo občutek za predanost socializmu in samoupravnim odnosom. Na te in podobne napake in nepravilnosti v gospodarskem in družbenem življenju nas je opozorilo pismo tovariša Tita in IB. Ne moremo in ne smemo mimo vsega tega. Subjektivne sile z ZK na čelu so dolžne z vso odločnostjo odstranjevati te slabosti.

Pogostokrat mislimo, da je vse to novo, da se borimo za nove moralne norme. Pa temu ni tako. Prav take norme so bile postavljene in imajo korenine že iz NOB, ko je nastajala naša prva ljudska oblast — narodnoosvobodilni odbori. Da, tudi tedaj so bile pred našo ljudsko oblastjo in našimi ljudmi podobne nelahke naloge, ki pa jih je bilo treba, zaradi tedanjih razmer, veliko bolj disciplinirano in vestno izpolnjevati.

V tem, da so sklepi II. zasedanja AVNOJ še danes prisotni, da so mnoge takrat sprejete smernice še danes naše naloge, je veličina tega našega praznika — praznika republike — ki ob 30-letnici doživlja novo oživiljanje s samoupravnimi dokumenti od ustave do statutom. Pri uresničevanju vseh teh idej, ki pomenijo nov napredek, nove medsebojne odnose, nove pravice in dolžnosti, vam ob prazniku Občinska konferenca SZDL iskreno čestita in vam želi veliko delovnih uspehov!

Predsednik občinske konference  
SZDL Domžale  
Jernej Lenič

## Ob jubileju

5. novembra 1962. leta je izšla prva številka našega glasila »OBČINSKI POROČEVALEC«. Čas, ki je za nami je dokazal, da je bila misel o izdajanju glasila dovolj tehtna, kajti drugače bi glasilo že zdavnaj prenehalo izhajati. Sprejeta stališča, da mora biti glasilo politični in gospodarski usmerjevalec, informator občanov o vseh družbeno-ekonomskih, vzgojnih, kulturnih, športnih in drugih dogajanjih v občini in nenazadnje kronist, so se prepletala skozi vsa leta in skozi vse številke.

Ne mislimo se spuščati v posamezna obdobja in nihanja, zaradi interesov — enkrat politike, drugič gospodarstva — ampak hočemo poudariti prisotno resničnost in dejstvo: da je glasilo kljub vsemu bilo v toku dogajanja, da je na svoj informativni način skušalo vplivati na napredek in da je dokaj realno ocenjevalo naše dosežke in kritično obravnavalo stvari in pojave, ki so bili nenehno prisotni v pretečenem obdobju.

Čeprav so se v tem času menjavali izdajatelji, uredniški odbori in odgovorni uredniki, čeprav je bila vsebina mnogokrat pogojena od številnih dopisnikov, negotovih virov financiranja, je vendar glasilo našlo svoje mesto med bralci. S 3.800 izvodi pokriva glasilo območje celotne občine in je našlo pot tudi v najbolj oddaljene kraje. Še več! Naši ljudje na tujem ga z veseljem berejo, ker so tako povezani z dogajanjem v domačih krajih.

In kako v bodoče? Prepričani smo, da bo glasilo moralo izhajati, da bo moralo še bolj živo spremljati dogajanja v krajih, organizacijah in društvih in najti svoje mesto tudi tam, kamor še ni prišlo. Kakšna pa bo vsebina, kako boste zadovoljni takrat, ko boste glasilo vzeli v roke, pa je odvisno od vas samih in od tega, kaj nam boste pisali in sporočali, kakšne bodo vaše želje in kakšno bo razumevanje pri tistih, od katerih pomoči smo že vsa leta finančno odvisni. Toda, če je glasilo naše, potem smo prepričani, da bo tudi v bodoče lahko redno izhajalo. Prizadevamo pa se, da bi se v prihodnjem letu srečevali vsakih 14 dni in tako sproti reševali vsakodnevna vprašanja pestrega dogajanja v tistih sredinah, kjer delamo in živimo.

Urednik

# Ob statutu naše občine

Stara in že nič kolikokrat povedana je misel in resnica, da je občinski statut za občino podoben pravni akt, kot je ustava za državo, to se pravi, izhodiščna pravna listina. Ta listina naj bi urejala, določala in obsegala kar največ vsega tistega, kar neposredno zadeva občane, njihove medsebojne odnose, njihov način dela pri uresničevanju politike, usklajevanje interesov itn.

Dokaj slikovito je neki razpravljalec na stalni konferenci mest Jugoslavije označil občino kot temeljni kamen našega družbenopolitičnega sistema: »V občini se, kot v ogledalu, najjasneje zrcali in odseva organizacija družbe in politika države, kajti v občini občan živi in ustvarja. Če pa se strinjamo s to ugotovitvijo, potem je potrebno pobude, predloge in izkušnje iz občin upoštevati vnaprej še bolj. To naj bo torej izhodišče za spremembo ustave.«

V statutu mora odsevati vse tisto, kar občina danes je in kakšna naj bi bila jutri.

Če smo si odkriti, občine doslej niso bile vedno zadosti pripravljene in organizirane, da bi izkoristile vse možnosti, ki so jih imele, da bi povsem izpolnjevale naloge, ki so jih imele. Premalo je bila doslej poudarjena ugotovitev, da delovni ljudje v organizacijah združenega dela in drugi občani izražajo del interesov prav preko občine in da mora biti v občini delavski razred odločujoči dejavnik v vseh političnih in v vseh družbenoekonomskih odnosih.

Zato je ena od osnovnih nalog, ki jih mora vsebovati statut, predvsem tisto novo, kar se poraja v zadnjem času: dogovarjanje in sporazumevanje, delegiranje, ugotavljanje interesov občanov, združevanje na tej osnovi itn.

Morda se naš statut rojeva res nekoliko počasi. Tu pa moramo poudariti dve dejstvi: prvič, da nista sprejeti še niti zvezna niti republiška ustava, in drugič, da si naša statutarna komisija prizadeva najti neko svojo pot pri izdelavi statuta. To pa nas seveda ne odvzuje, da ne bi intenzivno pripravljali novega statuta, ker bo v njem potrebno ugotoviti vrsto zelo konkretnih in svojiskih posebnosti naše občine, in pa da se statutarna komisija čimprej odloči o tem, kaj vse naj statut obsega. Tu sta namreč doslej prevladovali dve gledišči: prvo, da naj bi statut bil neke vrste zbir odstavkov, prepisanih iz obih ustav in pomnožen s odlomki, ki bi izražali potrebe naše občine in drugo, da bi bil krajši, da bi se omejil glede ustavnih določil samo na temeljna načela, da pa naj bi obširneje obravnaval tiste zadeve, ki v živo zadevajo naše občane. Verjetno se bomo odločili za drugo različico, ker je ta najbrž boljša, sprejemljivejša in smotrnejša.

Kdaj bo naš statut v javni razpravi? Koncept imamo napravljen. Nanj so že zdaj mogoče vse vrste pripomb, priporočil, pritrilnih, pa tudi nasprotnih mnenj. Zares končni predlog komisije pa bo pripravljen do konca meseca novembra. Izkušnje nas namreč učijo, da naglica nikjer ni dosti prida, tem manj pa seveda pri tako pomembni in vsakega občana zadevajoči listini.

Ivan Vidali

# Občinski statut v novi ustavni ureditvi

Vzporedno s sprejemanjem zvezne in republiške ustave potekajo v vseh občinah tudi živahne razprave o novih statutih. V trenutkih, ko se borimo zato, da bi naš politični sistem samoupravne socialistične družbe zagotavljal vodilno vlogo delavskega razreda, naj bi bil tudi občinski statut svojevrsten izraz najširšega družbenega dogovora delovnih ljudi in občanov v občini in dejanska listina samoupravljanja.

Osnutek zvezne, predvsem pa republiške ustave, daje občini široke možnosti, da samostojno in specifično ureja mnoge odnose, ki so značilni glede na njene razmere, možnosti, potrebe in hotenja delovnih ljudi. Takšna usmerjenost nalaga veliko odgovornost vsem dejavnikom, ki sodelujejo pri postavljanju osnovnih tez novega temeljnega dokumenta občine, predvsem pa stoji tu tudi velika odgovornost pred statutarno komisijo, ki je nosilka priprav za novi občinski statut.

Statutarna komisija je pripravila predosnutek novega občinskega statuta in bi zato na kratko nanižala temeljne spremembe, ki jih bo novi statut prinesel predvsem na področju skupščinskega sistema.

Bistvena novost je seveda delegatski sistem, ki je tudi temelj celotnega skupščinskega sistema. Delegacije oblikujejo delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela; delovni ljudje, ki delajo s svojimi sredstvi v kmetijski, obrtni in drugih dejavnostih skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva; delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot TOZD ter delovni ljudje v krajevnih skupnostih. Kadar je v TOZD ali drugi skupnosti prevažno število delavcev, lahko oblikujejo te temeljne organizacije združenega dela ali skupnosti med seboj skupne delegacije, in sicer po načelu, da se združujejo TOZD, skupnosti oziroma delovne skupnosti sorodnih področij dejavnosti. Način pošiljanja delegatov v skupščino bo delno opredelil zakon, statut pa bi vseboval le določilo, da se s posebnim odlokom določijo konkretno, katere temeljne organizacije združenega dela, skupnosti ter organizacije pošiljajo delegate v skupščino oziroma posamezen zbor. Pred nami je še odprto vprašanje kriterijev glede udeležbe delegatov delovnih ljudi iz posameznih področij. Treba bo določiti kriterije, po katerih bi ustrezno kombinirali število delovnih ljudi v TOZD, obrtnih in drugih dejavnostih ter v kmetijstvu in pa njihovo udeležbo v bruto proizvodu občine. Vendar pa se bodo tu verjetno pojavile določene težave. Bruto proizvod od kmetijstva je v občini verjetno manjši od števila kmetijskih proizvajalcev, zato bi morali kmetom zagotoviti tako število delegatov, ki bi zastopali te delovne ljudi v skupščini, predvsem v skladu s njihovim številom. Na drugi strani pa bo verjetno bruto proizvod delovnih ljudi, ki delajo v obrti, kot kriterij nesorazmerno večji kot število teh ljudi. Zato bo nujno v občini zbrati podatke o številu delovnih ljudi, ki delajo s svojimi sredstvi, in delavcev, s katerimi združujejo delo in sredstva ter udeležbo bruto proizvoda ter tako proučiti, koliko delegatov od skupnega števila delegatov naj predstavlja te delovne ljudi v zboru združenega dela.

Kriterij za število delegatov, ki jih delegira vsaka delegacija kra-

jevne skupnosti, pa naj bi izhajal predvsem iz števila prebivalcev na območju krajevnih skupnosti in števila delovnih ljudi, ki delajo v TOZD in drugih samoupravnih skupnostih na tem območju. Lahko pa bi se vzelo za kriterij, da bi vsaka krajevna skupnost delegirala enega delegata, za večje krajevnih skupnosti pa naj bi se kot ključ upošteval še gornji faktor.

V zvezi s številom zborov, ki naj jih ima občinska skupščina, se je statutarna komisija opredelila za dva, in sicer za zbor krajevnih skupnosti ter enotni zbor združenega dela. Enotni zbor združenega dela naj bi imel 40 delegatov, zbor krajevnih skupnosti pa 35. Za posamezna vprašanja iz pristojnosti občinske skupščine, na katerih imajo interesne skupnosti poseben interes, sodelujejo le-te preko svojih samoupravnih organizacij in skupnosti v obravnavanju in odločanju o posameznih vprašanjih iz pristojnosti skupščine, enakopravno s pristojnim zborom.

Politično izvršilno funkcijo v občinski skupščini naj bi opravljal občinski svet. Ker so njegove naloge bolj operativnega značaja, ni priporočljivo, da bi bil preveč obsežen. Zato je statutarna komisija zavzela stališče, naj bi obsegal 20 članov in predsednika.

Strokovno izvršilni organ občinske skupščine bi bil svet predstojnikov. Svet vodi predsednik sveta, ki ni tajnik skupščine, ampak korelativno sodeluje s predsednikom občinskega sveta in koordinira delo upravnih organov. Ta svet sestavljajo vsi predstojniki občinskih upravnih organov in trije drugi člani. Glede teh drugih članov še ni enotnega stališča. Po eni varianti

naj bi bili to predstavnik občinskega sodišča, potem predstavnik organov milice in pa še kdo izmed občanov, ki imajo poseben interes za delo upravnih organov in lahko pripomorejo k uspešnosti dela uprave.

Čeprav bo temeljna načela o organizaciji upravnih organov uveljavil republiški zakon, je vendar potrebno tudi v statutu občine opredeliti organizacijo in naloge upravnih organov ter se odločiti o postopku za imenovanje predstojnikov upravnih organov, prav tako pa tudi glede tajnika skupščine in predsednika sveta predstojnikov.

Osnutek republiške ustave predvideva nestalne delegate. Zato se tu pojavi vprašanje stalnosti predsednika občinske skupščine in predsednikov posameznih zborov. Predsednik občinske skupščine bo moral biti verjetno stalen, seveda je tudi vprašanje, ali naj bo profesionalec ali ne. Glede predsednikov posameznih zborov skupščine pa bi morali še pred osnutkom statuta zavzeti enotno stališče, ali naj imajo zbori stalnega predsednika, ki sklicuje in vodi seje, ali pa naj bo to prepuščen vsakemu posameznemu zasedanju.

Novost v statutu bo tudi konstituiranje predsedstva splošnega zbora občinske skupščine, katerega koordinacijska pa tudi splošna politična funkcija se po novi ureditvi močno povečata. Z njegovo uvedbo v predstavniško telo se sedaj tudi formalno vključujejo občinski predstavniki družbenopolitičnih organizacij v skupščinski sistem oblasti, kar seveda povečuje njihovo odgovornost za dogajanje v občini.

Milojka Modrijan

## Zaključki VI. seje občinske konference ZKS Domžale

Občinska konferenca ZKS je na svoji VI. konferenci razpravljala o nekaterih vprašanjih, ki so bistvenega pomena za nadaljnje aktivno delo organizacij ZK, pregledala sklepe V. konference in razpravljala o nekaterih vprašanjih, ki jih bo potrebno rešiti predvsem pri ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela. Ravno tako je konferenca razpravljala o idejno političnem usposabljanju članov Zveze komunistov v naši občini in o oblikah tega usposabljanja. Sprejeti sklepi so akcijski program za nadaljnje delo in za večjo vlogo vseh članov Zveze komunistov v družbenem dogajanju in gospodarskih premikih na področju stabilizacije gospodarstva. Sprejeti so bili naslednji sklepi:

1. Konferenca je sprejela poročilo o rezultatih javne razprave o ustavi.

2. Konferenca meni, da sklepi V. občinske konference ZKS, ki se nanašajo na družbeno akcijo za izgradnjo stanovanj za delavce, ostanejo še nadalje aktualni. Pospešiti je potrebno delo koordinacijskega odbora za gradnjo stanovanj, ki je pri Komiteju občinske konference in Občinskem sindikalnem svetu.

Konferenca zahteva akcijo. Zato naj koordinacijski odbor uresniči smernice in stališča konference in o tem obvešča komite.

3. Konferenca zahteva uresničevanje že sprejetih sklepov prejšnjih konferenc, in sicer:

— v zvezi z uresničevanjem ustavnih amandmajev in konstituiranjem TOZD.

Komisija za spremljanje uveljavljanja ustavnih amandmajev pri SOB naj takoj prične z delom;

— komunisti v organizacijah združenega dela naj takoj pristopijo h konkretni realizaciji sklepov ZK, ki govorijo o povezovanju, sodelovanju in integriranju v Domžalah in širši regiji.

To delo naj spremlja komisija za družbenoekonomskie odnose pri komiteju ZKS Domžale.

4. Konferenca je v celoti sprejela: — vsebinski program predkongresne aktivnosti ZK v občini Domžale; — temeljni program idejnopolitičnega usposabljanja OZK, vodstev in novosprejete člane ZK.

5. Konferenca je sprejela kriterije za kadrovanje v vodstva ZKS v občini in sklep o številu članov občinske konference ZKS Domžale.

Komite občinske konference ZKS Domžale

# MODA V SVETU IN TOKO DOMŽALE

Med velike delovne kolektive v naši občini brez dvoma spada tudi TOKO Domžale. Ker že vrsto let nismo pisali o tem kolektivu in o njegovih rezultatih smo se namenili, da v tej številki osvetlimo nekaj dogajanj in to predvsem tisto, kar je v zadnjem času zbudilo našo pozornost: »ZLATA KOŠUTA«, ki je bila podeljena temu kolektivu na mednarodnem sejmu »MODA V SVETU« v Beogradu.

Za razgovor smo zaprosili tehničnega vodjo podjetja tovariša Antona Okršlarja, ki je za naše bralce odgovoril na več vprašanj o delu podjetja in o priznanju, ki je bilo podeljeno v Beogradu.

## VPRAŠANJE:

**Kot tehnični vodja delovne organizacije nam lahko poveste, kako je organizirano delo in kaj vpliva na organizacijo dela in tehnologijo?**

## ODGOVOR:

V obdobju zadnjih treh let smo uspeli v tovarni TOKO uvesti moderno tehnologijo, kolikor se seveda v galanterijski stroki lahko uvede, z ozirom na samo tržišče. Dejstvo je, da smo specializirali proizvodnjo po vrstah izdelkov, v katero je tudi vključen tehnološki proces, ki je v veliki meri nadomestil obrtni način izdelave posameznih izdelkov. Tako smo lahko prišli do posameznih specialnih obratov, v katerih se odvija procesna proizvodnja. Izoblikovali so se naslednji zaokroženi obrati: modnih torbic, potovalnih izdelkov, drobne galanterije, specialni obrat za izdelavo izdelkov iz plastičnih mas in obrat za izdelavo izdelkov iz eksotičnih kož — »reptilov«.

Taka specializacija pa zahteva stalno analiziranje potreb tržišča in tako delo v posameznih delovnih obratih, predvsem obdelavo, ki ga zahtevajo tehnološki postopki posameznih obratov in v prvi vrsti sami izdelki.

Pri tem je izredno pomembno to, da morajo biti strokovne službe vedno prisotne, da usmerjajo tehnologijo v tisto smer, ki omogoča takšno proizvodnjo ustreznih izdelkov, ki so po svoji oblikovnosti in ceni vsakomur tudi dostopni na samem tržišču.

Veliko smo si prizadevali, da z organizacijo dela, tehnologijo in potrebami tržišča oblikujemo ceno naših izdelkov.

## VPRAŠANJE:

**V vašem delu so bili prisotni mnogi momenti, ki jih zasledimo na samem trgu. Kako ste vse to vnašali v samo proizvodnjo?**

## ODGOVOR:

Moda je vedno tista, ki vzbuja povpraševanje po novih izdelkih na tržišču. Jasno je, da smo imeli v prvih obdobjih precej težav, ker je bilo potrebno veliko pozornosti posvetiti oblikovnemu smislu izdelkov. Ravno to nas je vodilo k temu, da nismo prepuščali vsega samo strokovni službi, ampak smo začeli zbirati širši krog strokovnjakov znotraj obratov. Tako smo novi tehnologiji na široko odprli vrata, odpravljali obrtniški način dela in začeli smotno prehajati na delitev dela — fazno proizvodnjo, ki zagotavlja:

1. večjo produktivnost dela in daje dobre rezultate,
2. velike možnosti za bodočnost in nadaljnjo rast podjetja.

Toda tudi mi nismo mogli mimo splošnih pojavov, ki so jih prinesli gospodarski ukrepi in ki so dobili svojo dokončno obliko na samem tržišču.

Ukrepi, ki so sledili po pismu, ko smo realneje začeli gledati na gospodarske tokove in dogajanja, so v prvem obdobju precej zmanjšali samo povpraševanje. To smo morali razumeti, kajti zavedali smo se, da naši izdelki niso življenjsko nepogrešljivi za določeno obdobje, da moramo najti takšne novitete, ki bodo v dani situaciji tudi predmet širše blagovne menjave. Prijetno pa je bilo tudi dejstvo, da se na trgu pojavlja veliko podjetij naše stroke in z njim tudi velika konkurenca. Vendar pa to ni bila ovira, da ne bi iskali novih možnosti v sami tehnologiji.

## VPRAŠANJE:

**TOKO se tudi na mednarodnem trgu vedno bolj uveljavlja. Kako ste to dosegli in kaj predvidevate v prihodnje?**

## ODGOVOR:

Naši izdelki so našli svoje mesto na mednarodnem tržišču predvsem zaradi kvalitete. Kljub temu, da danes izvažamo več kot 30% naših izdelkov, pa bodočo izvozno politiko gradimo na kooperantskih osnovah. Zavedamo se, da s tesno povezavo s tujimi proizvajalci lahko dopolnjujemo našo tehnologijo in s tem dosežemo boljše plasmaje naših izdelkov ter večjo serijsko proizvodnjo posameznih izdelkov. Sedanj izvoz v Sovjetsko zvezo, ZDA, Zahodno Nemčijo, Anglijo, Francijo, Italijo, Skandinavske države ter države Beneluxa pa skušamo usmeriti tudi v nerazvite dežele. Tako imamo že konkretno pogodbo z Libijo (80.000 kovčkov),



Nagrajena moška torbica in »zlata košuta«

Robljena moška torbica je narejena iz uvoženega govejega usnja in podložena s svilo. Ima kratak in dolg ročaj, ki ga je možno odpeti. Prostornino sestavljajo trije globoki žepi na zadržki ter manjši žep na sprednji strani, ki se zapira s pokrovčkom. Torbica je zelo prostorna in moški lahko v njej nosi poleg osebnih stvari tudi razne službene. Moderna in elegantna linija pa dopušča, da se s torbico ponašajo tudi ženske. (Številka modela: 17037/32 KJ-m.)

dogovarjamo pa se tudi z drugimi državami, kot so Kuvait, Nigerija in Liberija, kjer je veliko povpraševanje po naših izdelkih. Zavedamo se, da so v nerazvitih deželah velike možnosti tudi za prodajo naših izdelkov, kar upoštevamo tudi pri naših raziskavah novega tržišča.

## VPRAŠANJE:

**Prej ste omenili vlogo strokovnjakov v celotni organizaciji dela. Zanima nas, kje dobivate te strokovnjake in kaj ta naziv pomeni v pravem pomenu besede?**

## ODGOVOR:

Strokovni kader, ki ga je vedno več v naši proizvodnji, dobivamo iz posameznih šol. Največ seveda iz Srednje tehniške usnjarsko-galanterijske šole — pri njenem ustanavljanju smo bili tudi iniciatorji in soustanovitelji — Šole za oblikovanje in Poklicne kovinsko-usnjarske galanterijske šole. Pri tem gre za ljudi, ki imajo izobrazbo tehnikov in tiste, ki imajo poklicno šolo. Toda veliko pozornost pa že mnogo let posvečamo talentiranim mladim delavcem. Njihovo samoiniciativnost skušamo usmerjati in s tem doseči to, da postajajo vidni oblikovalci, odnosno kreatorji. Ker to tesno povezujemo med seboj smo lahko oblikovali strokovne teame, o katerih sem prej govoril, ko sem dejal, da imamo v posameznih obratih veliko strokovno usposobljenih ljudi. Čeprav nekateri od teh kadrov odhajajo drugam, pa nimamo bojazni, da bi to vplivalo na stagnacijo proizvodnje. Dejstvo je, da se ob starejših kadrih vedno pojavljajo novi in da le-ti prinašajo s seboj tudi nove ideje. Ker posameznike načrtno usmerjamo v tista področja, za katera kažejo največ interesa, s tem istočasno vplivamo na tehnološke postopke, samo proizvodnjo in tudi v nekem smislu na propagando.

## VPRAŠANJE:

**Nekaj dobrih strokovnjakov je odšlo iz podjetja. Ali zaradi tega občutite kakšne posledice ali večjo konkurenco?**

## ODGOVOR:

Res je, da so mnogi že odšli iz našega podjetja. Vendar tega nismo nikoli preprečevali, ker nam lastna »reprodukcija« novih kadrov pokriva potrebe. Konkurenca se je brez dvoma povečala, vendar je imela tudi za nas pozitivne posledice: primorani smo bili iskati nove kreatorje in nove tehnološke prijeme, kar pa je samo pozitivno. Na drugi strani pa smo lahko tudi ponosni na to, da so se tisti, ki so zrasli v našem podjetju, uveljavili tudi drugod.

## VPRAŠANJE:

**Z vašimi izdelki sodelujete že vsa leta na mnogih razstavah in sejmih. Do sedaj ste dobili že vrsto priznanj in to najvišjih. Zanimajo nas vaši uspehi, predvsem pa letošnji, ki ste ga dosegli na zadnjem sejmu »MODA V SVETU« v Beogradu?**

## ODGOVOR:

TOKO je že kmalu po vojni postal najvidnejši proizvajalec usnjene galanterije v Jugoslaviji in je nastopal na najrazličnejših sejmih doma in v tujini. Lahko trdimo, da je bil med prvimi, ki je prejel priznanja za svoje izdelke na teh sejmih. Dejstvo pa je, da smo v zadnjih 14. letih prejeli kar 11 »ZLATIH KOŠUT«, mnogo priznanj in plaket. Tako smo leta 1970 na X. mednarodnem sejmu »MODA V SVETU« prejeli najvišje priznanje, ki se podeljuje v naši stroki, srebrni pokal z napisom: »Internacional institution promission elegance Prestige« v Londonu.

Leta 1971 pa v Ljubljani najvišje priznanje, ki je bilo podeljeno na sejmu. Tudi na zagrebškem velesejmu smo prejeli priznanje z naslovom: »MODA IN PRESTIŽ« in dve zlati torbici.

Letošnje »ZLATO KOŠUTO« pa smo prejeli v Beogradu za razstavljeni model »MOŠKA TORBA«. Oblikovalec sem bil sicer jaz, vendar nikakor ni samo moja zasluga, da smo prejeli to najvišje priznanje. Za oblikovno dovršen in funkcionalni izdelek gre brez dvoma zasluga mnogim kreatorjem in modelirjem, ki so v sodelovanju s strokovnim teamom in s svojimi dolgoletnimi izkušnjami prispevali k dokončnem oblikovanju moje zamisli.

Samo priznanje pa za nas veliko pomeni, predvsem zaradi tega, ker daje ustvarjalcem zadoščenje, kolektivu pa garancijo, da njegovo veliko odpovedovanje ni bilo zaman in da je ime TOKO ponovno vpisano z zlatimi črkami v anale modnih dosežkov med ustvarjalce te stroke.

In če strnem vse te misli, potem lahko rečem, da vidim perspektivo nadaljnega razvoja podjetja v nenehnem opažanju dogajanj v sodobnem modnem svetu, v prenašanju delovnih izkušenj med oblikovalci in dogovarjanju o organizaciji dela ter tehnoloških postopkov. To pa pomeni tudi boljše materialno osnovo za ves delovni kolektiv in njegov nadaljnji razvoj.

Razgovor vodil:  
Karel Kušar



Tehnični vodja TOKO Domžale tovariš Anton Okršlar v svoji delovni sobi

# Rekonstrukcija v Papirnici Količevo

Papirnica Količevo bo v letu 1973 proizvedla v skupni količini 29.100 ton proizvodov. Od tega odpade na papir 4.000, na lepenko 2.200, na tripleks 14.000 in pa na embalažni karton 8.900 ton. Glavni proizvod je vsekakor triplex karton. Ta proizvod v Jugoslaviji izdeluje le še ena tovarna v Srbiji. Pri usklajevanju proizvodnih programov med slovenskimi papirnicami je bil že pred leti dosežen sporazum, da je triplex karton tudi v bodoče izdelek Papirnice Količevo.

V letu 1973 so finančni rezultati dokaj ugodni kljub težki situaciji

čali le za 9,4 % dočim so se zakonske obveznosti povečale za 58,9 %, ostanek dohodka pa tudi za preko 50 %.

V svetu je pomanjkanje kartona, v Jugoslaviji pa ga proizvajata le dve tovarni, zaradi česar je na tržišču precejšnja konjunktura. Vzrok pomanjkanja kartona je predvsem v tem, da je postavitve tovrstnih strojnih naprav kapitalno visoko intenzivna. Razmerje med vrednostjo strojev za nadaljnjo predelavo kartona in naprav za osnovno proizvodnjo je tudi do 1:20. Iz teh razlogov se je hitreje razvijala gra-

Program rekonstrukcije vsebuje povečanje proizvodnje na kartonskem stroju II od sedanjih 40 na 65 ton dnevne proizvodnje. Za tako dnevno proizvodnjo pa ne zadostuje sedanje priprave snovi niti količinsko niti tehnološko. Dosedanji oddelek priprave snovi je bil lokacijsko decentraliziran na več mestih, kar je onemogočalo kvalitetno in ceneno delo. V tem mesecu je bil dograjen in preurejen oddelek priprave snovi, postavljene so bile nove sodobne tehnološke naprave za predelavo manj kvalitetnih papirnih odpadkov. Tako se bo uporaba starega odpadnega papirja povečala tudi do 90 %. V tem oddelku so montirane transportne naprave, ki odpravljajo težko in naporno fizično delo. Povečanje in modernizacija oddelka za pripravo snovi bo služila tudi kartonskemu stroju I in papirnemu stroju II, kasneje pa celo za lepenkov oddelek.

Na kartonskem stroju II je bilo ob rekonstrukciji izvedenih veliko sprememb in povečav posameznih skupin strojnih naprav. Stare naprave za formiranje snovi so zamenjane s tehnološko popolnejšimi napravami. Stroju je dograjena sodobna naprava za premazovanje kartona od mat do visokega sijaja. Stroju so vgrajene razne merilne, kontrolne in samoregulacijske naprave. S pomočjo vseh teh izboljšav bo karton pridobil na kvaliteti in bo sposoben za izdelavo najkvalitetnejših embalaž.

Zgrajen je bil nov oddelek za dodelavo kartona in nabavljena oprema za sodobno pakiranje in transport s paletami. Z novogradnjo dodelave in skladiščnih prostorov v skupni izmeri 3.000 m<sup>2</sup> se bo močno zmanjšal notranji transport.

Pri tako povečani proizvodnji je poraba energije, to je pare in elektrike, močno porasla. Ob vse večji krizi električne energije je redno obratovanje tovarne ogroženo. Povsod v svetu ima papirna industrija na voljo 100 % lastno energijo zaradi velike porabe in specifičnosti stojne opreme. Delavski svet Papirnice Količevo je sprejel sklep, da je obvezno postaviti primerne lastne energetske naprave za nemoteno obratovanje, ker so obstoječe energetske naprave že močno iztrošene. Tako se je montira nov parni kotel s kapaciteto 20 t/h in 42 atm. pritiska. Temu kotlu bo potrebno nabaviti še parno turbino z elektroagregatom moči 2,8 MW, za kar že iščemo primerne ponudnika.

Zdaj je realizacija vseh navede-

nih nalog že vidna in posamezna dela gredo v končno fazo.

Največji zastoj je pri gradnji kalorične centrale iz že znanih vzrokov.

Dela v pripravi snovi so delno v zaostanku, predvsem zaradi slabih vremenskih razmer, ki so nastopile v času gradnje tega objekta. Izgradnja OPK je bila planirana v najkrajšem možnem času, ker povzroča izpad proizvodnje tudi na ostalih proizvodnih strojih. Dela na KS II, dodelavi in v skladišču potekajo ob tem času po predvidenih rokih.

V času rekonstrukcije je bilo potrebno prilagoditi naš proizvodni program okrnjenim tehnološkim napravam, hkrati pa s to proizvodnjo doseči čim boljši finančni rezultat, saj vemo, da brez obratovanja KS II v celoti izpade naš najmočnejši proizvod — karton.

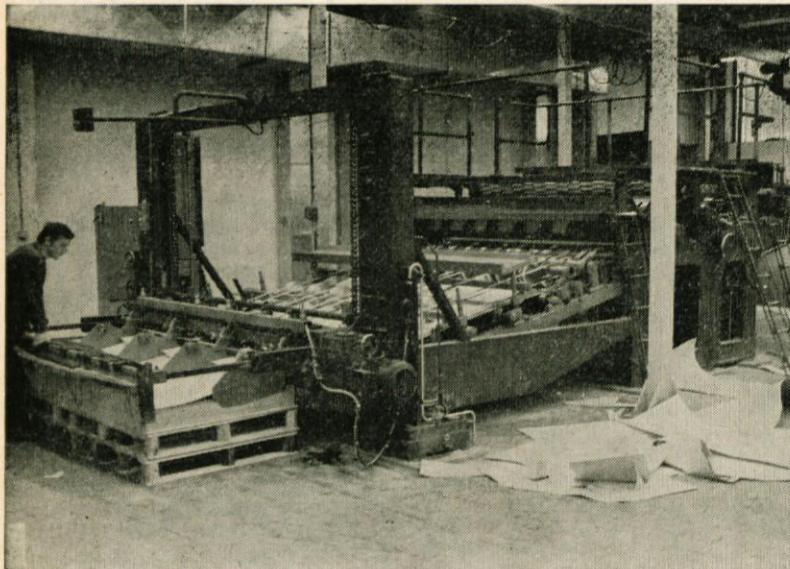
Uspelo nam je doseči spremembo družbenega dogovora o delitvi OD. Imamo zagotovila, da je ta predlog osvojen in tako bomo lahko izplačevali primerne OD ne glede na dosežene rezultate v času rekonstrukcije.

Vzporedno z rekonstrukcijo potekajo tudi dela na ureditvi lastne družbene prehrane, ki že deluje, urejamo pa tudi obratno ambulanto.

Podatki o razvoju potrošnje in proizvodnje kartona v svetu so pomembni, ker ni precizno definirana vrsta artiklov v posameznih državah. Vsekakor pa se da povzeti, da proizvodnja kartona in paralelno z njo tudi potrošnja naraščata. Ker je povečana potrošnja kartonov vezana na povečano proizvodnjo drugih industrijskih vej, se da iz tega zaključiti trend naraščanja proizvodnje kartonov, tako tistih vrst, ki služijo za embalažne namene kot tistih, ki služijo za reprodukcijski material. Ne glede na to, pa je danes pri nas in v svetu tudi naraščanje potreb po kartonu v trgovini. To še posebej velja za potrošnjo kartona, ki je v zvezi z razvojem samopostrežnih trgovin v razvitih deželah, kot tudi za razvoj primitivne trgovine v zaostalejših deželah.

Mnenja smo, da imamo na slovenskem zelo ugodne možnosti za razširitev proizvodnje kartonov. V sedanji situaciji je proizvodnja kartonov v Jugoslaviji deficitarna, tako s stališča količin, še bolj zaradi potrebe širokega asortimenta, ki je prisotna kljub temu, da je v teku osvajanje proizvodnje oplemenjenih kartonov.

Poleg tega so široke možnosti za izvoz. Že z dosedanjim izvozom kartonov, ki se je v Sloveniji op-



Stroj za prečno rezanje kartona s prekritjem

gospodarjenja v začetku leta. Vse skozi smo se zavedali, da je znižanje stroškov poslovanja in povečanje proizvodnje edini izhod.

Navedeni rezultati za devetmesečno obdobje nam prikazuje pravičnost odločitve:

fični-kartonažna predelovalna dejavnost kot pa industrija za proizvodnjo osnovnega kartona. Ta ugotovitev velja tudi v zunanem svetu.

Papirnica Količevo je že vrsto let stremela za povečanjem kapacitet v izdelavi kartona. V podjetju

Primerjava proizvodnje za prvih devet mesecev:

januar—september 1971	20.485 ton	100
januar—september 1972	20.942 ton	102,2
januar—september 1973	22.248 ton	106,2

Torej se je fizični obseg proizvodnje v devetih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta povečal za 1.306 ton ali za 6,2 %, medtem, ko je proizvodnja v letu 1972 porasla le za 2,2 %, to je za 457 ton. Povečanje proizvodnje je toliko bolj pomembno, ker je nastala kljub temu, da je bila v mesecu septembru proizvodnja zaradi investicijskih del na KS II za približno 600 ton nižja od povprečja zadnjih treh mesecev.

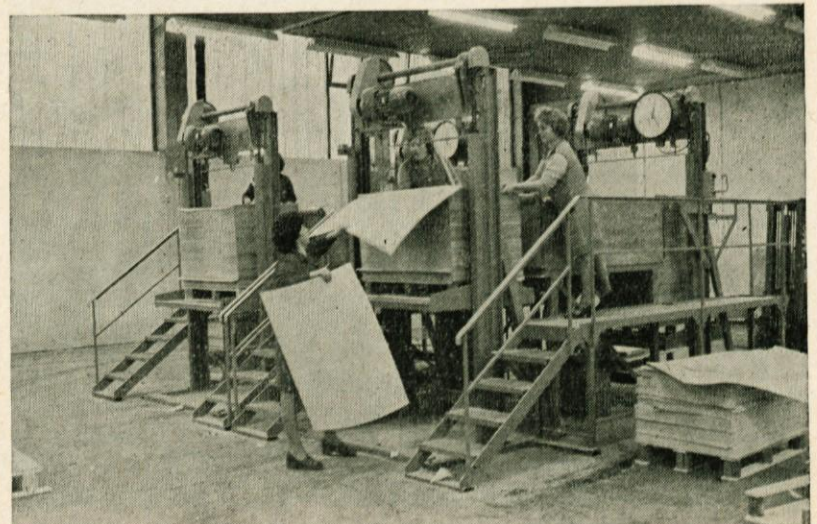
je obstajalo več različnih investicijskih programov. Za realizacijo enega od teh so potrebna visoka finančna sredstva, katerih pa samo podjetje ne zmore. Sredi leta 1972 je prišlo do realnih možnosti uresničitve enega od razvojnih programov. Podjetju je uspelo zagotoviti s pomočjo kredita dobavitelja inozemske opreme in kredita Ljubljanske banke ter z lastnimi sredstvi, rekonstrukcijo tovarne v skupni vrednosti do 6 milijard starih dinarjev.

Nekaj finančnih rezultatov za devet mesecev 1973: v 000.—

	1972	1973	Indeks
Celotni dohodek	78.328	84.151	107,4
Porabljena sredstva	52.867	53.139	100,5
Doseženi dohodek	25.461	31.012	121,8
Izplačani OD	17.357	18.992	109,4
Povprečno število zaposlenih	696	685	98,4
Ostanek dohodka	5.366	8.065	150,3

V strukturi dohodka se je močno povečal delež zakonskih obveznosti, povečal pa se je tudi delež ostanka dohodka, zaradi česar se je zmanjšal delež osebnih dohodkov. Izplačani bruto osebni dohodki so se namreč v letošnjem letu pove-

Osnovni cilji rekonstrukcije so: — proizvajati več, — proizvajati kvalitetnejši proizvod, — proizvajati ceneje in pri tem izboljšati pogoje in varnost dela zaposlenih.



Priprava za embalaranje in tehtanje kartona

# Delavci se ne bodo več zadovoljevali z izgovori

Po vsej logiki bi morali biti ta trenutek v zaključni fazi ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela, ki pomenijo spremenjen družbeno-ekonomski odnos, v katerem bodo delavci dejansko imeli oblast nad dohodkom oziroma nad rezultati svojega dela.

Ugotovimo pa lahko, da so marsikje, in teh primerov v občini ni malo, komaj v začetnih pripravah. Mnogo je torej takih, ki sedaj ugotavljajo, da bodo ustanovili TOZD, pa niso niti pričeli z analizo, kako ugotavljati in deliti dohodek, ki še nimajo pojma, kako bodo zasledovali stroške itd. Za take mirno lahko trdimo, da v teh nekaj tednih do predpisanega roka ne bodo uspeli uresničiti ustavnih obveznosti. Tu pa se skriva velika nevarnost, da bodo marsikje delavce opeharili in akcijo izvedli samo formalno. Ta formalizem pa bo nekaterim (beri: vodilnim) služil kot ščit pred družbeno kritiko in seveda pred sankcijami, ki so navedene za tiste, ki ne bodo uspeli realizirati delavskih ustavnih dopolnil.

Takoj tu je treba poudariti, da nikjer ta akcija ne bo uspešno izvedena, če od samega začetka ne bo vodena dovolj široko. Z enim samim sestankom kolektiva to brez dvoma ne bomo opravili. Bliža pa se rok in z vsakim dnem tudi zamujamo priložnost, da bi se dejansko organizirali na temelju ustavnih sprememb, ki pa veljajo že precej dalj kot dve leti. Zadnji čas je torej tudi za to, da se vprašamo: kakšne so ovire, da zamujamo oziroma, kdo je temu kriv? Brez dvoma je del tega, za kar kasnimo, objektivne narave in to predvsem v zahtevnosti te naloge, kjer je potrebno ob ustanavljanju TOZD vse tisto, kar je bilo leta in leta v enem samem košu, pravilno in predvsem strokovno razdeliti. Vendar to ni in ne more biti nesprejemljivo. Nesprejemljiva pa je — vse tako kaže — miselnost, ki vlada v nekaterih glavah in ne dopusti nikakršne spremembe v smeri reorganizacije samouprave. Tu gre seveda za oblast, ki jo še mnogi krčevito držijo v svojih rokah, ob tem pa širijo po kolektivih lažne

argumente proti ustanavljanju TOZD.

Kaj vse pripovedujejo delavcem! Če boste za TOZD, bo ogrožena tehnološka enotnost in razvoj podjetja, ogrožen bo dohodek, vam ne zagotavljamo (beri: mi vodilni) niti enakih, kaj še večje osebne dohodka, povečalo se bo število delavcev v administraciji za 20 ali več odstotkov, najbolj akumulativni del našega podjetja se bo odcepil itd.

Ob takih argumentih, posredovanih z vso resnostjo in včasih spretno podprtih s priložnostnimi izračuni, se seveda delavci na sestankih ali celo na referendumih izrekajo proti konstituiranju TOZD. To »samoupravno izraženo voljo delavcev« pa seveda izkoriščajo in to jim je kot rečeno ščit, češ: »delavci so se samoupravno odločili in kaj morete — vi politični agitatorji?!«

Skrajni čas je že, da povemo in tudi dokazemo, kdo so nosilci teh odporov, ki bi radi naš samoupravni sistem dali na javno dražbo, obenem pa, da jim dovolj glasno povemo, da ne sodijo na delovna mesta, ki jih že vrsto let zasedajo.

Če je bilo z ustavnim dopolnilom XXI še možno izkoriščati in samovoljno preobračati »samoupravno voljo delavcev«, je po novem ustavnem tekstu ne bo več mogoče. Zdj piše (36. člen osnutka ustave SFRJ, tretji odstavek), da je ustanovitev TOZD tudi dolžnost delavcev. Nihče se ob izpolnjenih pogojih ne more odreči dolžnosti, niti z glasovanjem, niti z referendumom, da ne dela in gospodari v temeljni organizaciji združenega dela. Če so pogoji ugotovljeni, se temeljna organizacija mora organizirati.

In končno. Dobro so tudi pozna ne zahteve delavcev za to, da odločitve ne bodo samo stvar posameznikov, da želijo decentralizacijo posamezniki, da bo delavec resnično samoupravljalca z vsemi pravicami in dolžnostmi. Te zahteve odgovorni največkrat preslišijo, pa ne zaradi fizične okvare, ampak popolnoma zavestno. Opozoriti je potrebno, da se delavci ne bodo več dolgo zadovoljevali samo z izgovori.

Marjan Bolhar

## Tečaj za voznike viličarjev

Tudi v letošnji sezoni je Delavska univerza Domžale na osnovi interesa posameznih organizacij združenega dela organizirala tečaj za voznike viličarjev. Tečaj je namenjen vsem tistim, ki delajo na delovnih mestih voznika viličarja, vendar nimajo za to delovno mesto ustrezne izobrazbe. Program, ki obsega 80 izobraževalnih ur teoretičnega in praktičnega dela, posluša 28 slušateljev iz posameznih delovnih organizacij z območja domžalske in kamniške občine.

S takim izobraževanjem bomo brez dvoma dosegli to, da bodo posamezniki prišli do ustrezne kvalifikacije in da bo na delovnih mestih v skladiščih prihajajo do manjšega števila nesreč pri delu.

Predavatelji, ki predavajo posamezne predmete, skušajo slušateljem posredovati tista znanja, ki jih bodo vsakodnevno uporabljali pri svojem delu na delovnem mestu.



Skupina slušateljev na tečaju za voznike viličarjev v Domžalah

ravljali izključno zaradi pridobivanja deviz za opremo v zvezi z rekonstrukcijo in ne zaradi ozkosti domačega trga, smo koristili prednost lokacije, ki pa še zdaleč niso izčrpane, ker naša ponudba ni pokrila povpraševanja na tujih trgih. Z razvojem dežel na Bližnjem in Srednjem vzhodu in v Afriki se bodo možnosti izvoza še povečale. Glede na kvaliteto, ki se mora pričakovati iz novih kapacitet, nam preostajajo še možnosti za izvoz v zahodnoevropske dežele, zlasti po ureditvi carinskih barier.

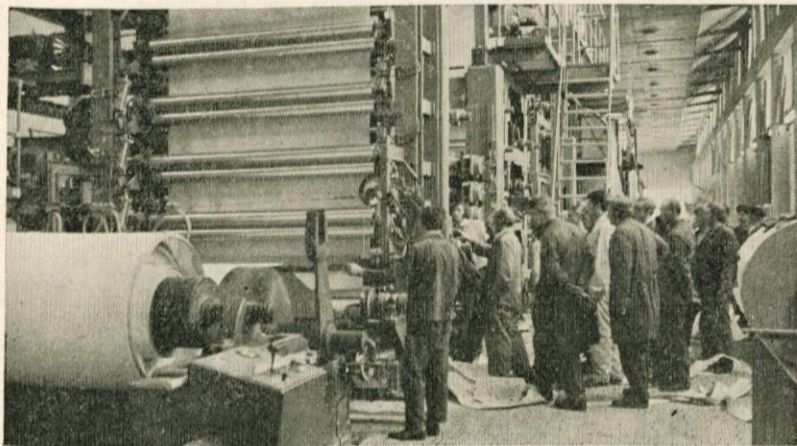
V srednjeročnem konceptu razvoja industrije celuloze in papirja

— skupne nove kapacitete za karton — 60.000 ton/leto.

Iz teh kapacitet se predvideva:  
— za plasma na domačem trgu — 35.000 ton,

— za izvoz — 25.000 ton.

Zasnova kapacitet bo slonela na najnovejših tehnoloških izsledkih, ki se v svetu priznavajo, upoštevajoč prilike, kar zadeva razpoložljivost surovin. Asortiment proizvodnje, ki ga bodo zagotovile te kapacitete se bo oziral tako na povpraševanje doma in na tujem. Zaradi uspešnosti investiranja in uspešne proizvodnje, morajo zagotavljati tu-



Novi premazni del KS II. z navijalno napravo

SRS za obdobje 1970—1980 je naslednji odstavek:

»Predvidene nove kapacitete v letih 1970—1980 so:

— kartoni oplemenjeni — 30.000 ton/leto;

— kartoni težki oplemenjeni — 30.000 ton/leto;

di možnosti specializacije, v skladu z bodočimi potrebami domačega in tujega tržišča.

Iz navedenega izhaja, da moramo vse napore vložiti za doseg tega cilja, saj je kanton domena Papirnice Količevo v slovenskem me-  
rilu. M. V.

## Problematika zaposlovanja v občini Domžale

Na Komunalnem zavodu za zaposlovanje Domžale je trenutno prijavljenih 81 brezposelnih iskalcev zaposlitve. Med 54 moškimi iskalcami zaposlitve je 12 nekvalificiranih, 12 polkvalificiranih in 5 s srednjo izobrazbo. Največ iskalcev zaposlitve med kvalificiranimi je avtomehaničarji, avtokleparji in sofarjerji.

Brezposelnih iskalk zaposlitve je 27 in to 9 nekvalificiranih, 14 polkvalificiranih, 3 kvalificirane in ena z višjo izobrazbo (višji dentist). Največ brezposelnih iskalcev zaposlitve je iz okolice Moravč, Lukovice in Trojan.

Skoraj 18% brezposelnih iskalcev zaposlitve je težje zaposljivih. V to kategorijo spadajo tisti iskalcami zaposlitve, pri katerih je zaposlitev zaradi njihovih subjektivnih razlogov skoraj onemogočena. Ti subjektivni razlogi so bolj pogosti pri moških kot pri ženskah. To gre predvsem na račun alkoholizma in invalidnosti, ki sta pri moških bolj pogosto pojav. Zaposlovanje te kategorije oseb je brez dvoma najtežje. Prav zato bo moral Komunalni zavod za zaposlovanje dati v prihodnje še več poudarka strokovni obravnavi vseh težje zaposljivih iskalcev zaposlitve. Pri tem bo moral pregledati vse možnosti, da le-te vključijo v izobraževanje in prekvalifikacije povsod, kjer bo to možno ter sodelovati s socialno službo, službo medicine dela in drugimi ustreznimi službami na področju občine. Marsikateri iskalec zaposlitve se želi zaposliti v tujini. O problemu zaposlovanja v tujini bi omenila le to, da daje zavod prednost

zaposlovanja doma ter v tujino zaposli samo tiste brezposelne iskalce zaposlitve, ki se ne morejo zaposliti doma.

Na Komunalnem zavodu za zaposlovanje se dnevno oglašajo tudi tisti, ki iščejo ustrežnejšo zaposlitev. Teh je precej. Glavni razlogi za iskanje ustrežnejše zaposlitve so dnevna emigracija, težji delovni pogoji in nižji osebni dohodki.

Brezposelni iskalcami zaposlitve imajo pri zavodu za zaposlovanje nekatere pravice. Marsikateri iskalec se prepozno javi zavodu in tako pravice izgubi. Zato bi želela opozoriti delovne organizacije, iz katerih delavci odhajajo, naj delavce opozorijo, da se čimprej oglasio pristojnemu zavodu za zaposlovanje, delavci pa naj to opozorilo jemljejo resno. To velja tudi za tiste, ki so končali katerokoli šolo, ali so se vrnili od vojakov, pa se še niso uspeli zaposliti.

Na področju Komunalnega zavoda za zaposlovanje Domžale je veliko delovnih organizacij. Ker se zavod za zaposlovanje zaveda, da je za uspešno zaposlovanje potrebno sodelovanje z delovnimi organizacijami, si želi tega sodelovanja še več. Tu gre za direktne kontakte z delovnimi organizacijami in redno javljanje prostih delovnih mest zavodu. Uspešnost zaposlovanja ne bo tako več priložnostna, temveč odraz strokovnega in organiziranega sodelovanja z delovnimi organizacijami, kar bo omogočilo zaposlovanje vseh profilov in časovno usklajevanje ponudbe in povpraševanja.

Klelia Gabrič



# Priprave za partizanske enote

Partizanska enota kamniško-domžalskega območja je imela sredi oktobra 1973 redne štabne vaje po letnem učnem programu, na katerih je urila predvsem povezave med nižjimi in višjimi poveljstvi z različnimi sredstvi za zveze. Ob tem so posebno pozornost posvetili tajnemu poveljevanju. Vaja je trajala neprekinjeno dva dni in v tem času je bila cela vrsta »vojaško-taktičnih in političnih dogodkov«, ki so jih štabi uspešno reševali v svojih poveljih. Vaja je pokazala, da nova sredstva za zvezo terjajo pogosto urjenje kadra, ki z njimi upravlja. S to vajo je bil uspešno sklenjen letošnji program urjenja

posameznih enot in še posebej njihovih poveljstev.

Štabe enot sta na »položaju« obiskala predsednika skupščin občin Kamnik in Domžale tovariša Vinko Gobec in Albin Klemenc s svojimi sodelavci, ki jih je z nalogami vaje seznanil poveljnik partizanske enote podpolkovnik Marjan Cajhen. Oba predsednika sta pohvalila prizadevnost starešin in vojakov na komandno-štabni vaji in poudarila njen velik pomen ne le za boljšo bojno usposobljenost partizanske enote, temveč tudi za povezovanje z vsemi dejavniki splošnega ljudskega odpora v obeh občinah in v posameznih krajevnih skupnostih.



Ožje poveljstvo partizanskih enot obeh občin pri reševanju predpostavljene naloge

## Šolska mladina v obrambnih pripravah

Dosedanje izkušnje pri razvijanju koncepcije splošnega ljudskega odpora opozarjajo na izredni pomen šolstva. Pri idejnosti pouka, z najbolj neposrednim načinom vzpodbujanja patriotske socialistične zavesti, z razvijanjem in uveljavljanjem specializiranih organizacij v šolah, kot so predvsem strelski, taborniški, planinski, smučarski in drugi krožki, lahko prispevamo k nadaljnjemu poglobljanju priprav na splošni ljudski odpor. Etično moralne vrednote NOB so izredno pomembne za oblikovanje mladega človeka in to mora tudi postati osnova pri proučevanju tradicij in izkušenj iz narodnoosvobodilnega boja, saj lahko smatramo SLO za nadaljevanje NOB.

Mladina je imela v NOB izredno pomembno vlogo in je nosila tudi glavno breme. Tudi v razmerah SLO bo imela prav takšno vlogo in odgovornost, zato je potrebno temu vprašanju posvetiti največjo pozornost.

Usposabljanje mladine samo preko šolskega pouka o obrambi in zaščiti ne zadošča za celotno obrambno vzgojo mladih ljudi. Njihovo usposabljanje je kompleksna naloga s tem, da se ne obremenjujejo šolski programi.

Občasne akcije izven rednega šolskega programa, ki so do sedaj organizirane na vključevanju šolske mladine na SLO, še niso dale

pravega uspeha na celotnem občinskem območju.

Ne moremo pa mimo nekaterih ugotovitev zelo uspešno izvedenih akcij s šolsko mladino, ki so jih izvedla šolska vodstva v sodelovanju z organizacijami Zveze rezervnih vojaških starešin in Zvezo združenj borcev NOV.

Ob tej priložnosti je potrebno omeniti predvsem uspešno izvedene proslave in akademije v počastitev dneva JLA, predavanj ter predvajanj filmov o pripravah na SLO v krajevnih skupnostih in drugih filmov iz življenja pripadnikov naše ljudske armade v vseh šolah v občinah.

V letošnjem letu je bil uspešno izveden pohod ob spomenikih revolucije in poteh Kamniško-zasavskega odreda, v katerega je bila vključena tudi šolska mladina in je potekal od Domžal preko Oklega, Trojice, Javorščice v Moravče.

V mnogih šolah delujejo strelski in drugi krožki. Ob proslavljanju dneva JLA rezervni starešine iz osnovne organizacije ZRVS Radomlje vsako leto organizirajo tradicionalno pionirsko strelsko občinsko tekmovanje.

Nekatere šole organizirajo pohode s šolsko mladino k spomenikom revolucije ob določenih obletnicah. V Radomljah so učenci višjih razredov seznanjeni s pehotno oborožitvijo naših oboroženih sil. Zelo

uspele akcije v okviru priprav na SLO s šolsko mladino so v okviru svojega programa izvedli rezervni starešine iz Radomelj in Domžal. V Radomljah je bil pred kratkim izveden orientacijski pohod za učence osmih razredov, ki se ga je udeležilo 61 učencev obeh spolov. V Tehniški srednji usnjarsko-galantijski šoli v Domžalah pa je bilo na pohodu 64 dijakov obeh spolov. V STUGŠ je bil podoben pohod izveden tudi lansko leto. Za te pohode so z učenci-dijaki izvedene predhodne teoretične priprave in seznanjanje z nekaterimi vojaškimi večičnimi. Na praktičnih pohodih v dolžini 5 do 7 km, pa so se udeleženci gibal s pomočjo topografske karte in kompasa — po azimutu. V okviru pohoda so učenci v Radomljah streljali tudi z zračno puško, dijaki v Domžalah pa z malokalibrsko puško. Poleg tega so dijaki, ki so

imeli zahtevnejši pohod, reševali še pismene topografske naloge. Pohodi so bili ocenjeni ekipno in posamezno. Doseženi rezultati so bili nepričakovano dobri. Ugotovljena je bila primerna resnost in zavzetost in kar je najpomembnejše, da so ekipe obeh šol uporabljale kompase brez vsakih pripomb in se skoraj brez izjeme gibale točno po določenih smereh. Omeniti moramo tudi dobre rezultate, dosežene pri streljanju v obeh šolah.

Skratka, po končanih pohodih so bili vsi zadovoljni: rezervni starešine, ker so udeleženci dosegli dobre rezultate, učenci in dijaki pa so z veseljem sprejeli to obliko izobraževanja. Zaradi zanimivosti in za njih novega znanja so izrazili željo, naj se podobni pohodi večkrat pripravijo in organizirajo.

M. B.

## Revija likovnih skupin Slovenije — razstava v Domžalah

V času od 31. maja do 30. junija je priredil republiški iniciativni odbor likovnih skupin Slovenije pri ZKPO veliko likovno manifestacijo pod naslovom »Revija likovnih skupin Slovenije« v Zasavju in to v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju s preko 30 skupinskih in samostojnih razstav iz vseh področij Slovenije. Razstavljenih je bilo preko 1200 del s 186 avtorji, kar dokazuje, kako množična ljubiteljska dejavnost obstaja v mnogih področjih Slovenije in kako potrebna je bila tovrstna organizacija pri ZKPO (Zvezi kulturno prosvetnih organizacij), ki naj povezuje, spodbuja, kontrolira in tudi skrbi za kvalitetnejšo rast likovnega izraza ljubiteljev te govorice.

Tako je bila ob zaključku »Revije«, 30. junija v Trbovljah ustanovna skupščina članstva, kjer je bilo potrjeno pravilno prizadevanje iniciativnega odbora pri Republiški zvezi kulturno prosvetnih organizacij (RZKPO) in izvoljen prvi odbor.

Republiška žirija v sestavi: dr. Cene Avguštin, višji kustos moderne galerije, Breda Misja, direktorica Mestne galerije v Ljubljani, Boža Plevnik in prof. Igor Pleško, je ob pregledu vseh razstav v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju izbrala 86 del 61 avtorjev za zaključno republiško

razstavo od 22. 6. do 30. 6. 1973, ki je bila pozneje prenešana iz Trbovelj še v galerijo »domačija Veverič« v vas Selišči pri Radencih od 22. julija do 30. julija 1973, od tam v Mestno galerijo Ljubljansko od 1. avgusta do 14. septembra 1973 in za zaključek te turneje še v Domžale, v Halo komunalnega centra od 17. 9. do 22. 9. 1973.

Ob zaključku razstave so se zbrali v Domžalah na posvetu razstavljalci zasavske revije, kjer je prof. Igor Pleško, predsednik izobraževalne komisije pri ZKPO, v svojem referatu nakazal smernice bodočega programa.

Dr. Cene Avguštin, predsednik odbora, pa je kritično ocenil razstavljenih dela in nakazal kriterije razstavljanja v bodoče.

Te vrstice naj osvetlijo prvo večjo republiško razstavo v Domžalah (razstavljali so tudi nekateri člani iz Domžal), ki v prejšnji številki Občinskega poročevalca ni bila omenjena ob priobčeni fotografiji, ki je ponazarjala otvoritev te republiške razstave, za katero je občinska ZKPO v Domžalah pripevala sredstva za razstavišče, tovarna »Tosama« in Poklicna kovinarska šola pa pomoč pri postavljanju razstave.

Milan Merhar



Poveljnik partizanskih enot pojasnjuje predsednikoma občinskih skupščin Domžale in Kamnik tov. Albinu Klemencu in Vinku Gobcu ter ostalim »trenutno situacijo na bojišču«

# Stanovanjsko gospodarstvo

## Kako uresničujemo zakone, plane in želje?

Po neuspehu stanovanjske reforme iz leta 1965 smo l. 1972 pričeli z novo reformo. Osnove nove reforme stanovanjskega gospodarstva so predvsem razvoj ekonomskih odnosov in samoupravljanja na načelih združevanja interesov in solidarnosti. S tem želimo doseči tako kvantitativne, kot tudi kvalitativne premike v nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva: odpravili naj bi stanovanjski primanjkljaj, dosegli večjo kvaliteto in nižje stroške graditve, gradili naj bi potrebno strukturo stanovanj, smotrneje izkoriščali gradbeni prostor itd.

Kaj smo dosegli in kaj nas še čaka v občini Domžale pri realizaciji predpisov, planov in želja s tega področja? Kakšne so perspektive stanovanj potrebnih občanov? Ali gradimo preveč ali premalo? S kakšnimi problemi se pri tem srečujemo? O tem želim spregovoriti v tem sestavku predvsem zaradi tistih, ki sami ne morejo rešiti svoj stanovanjski problem. Spregovoriti želim tudi zaradi tistih, ki bi morali pomagati pri reševanju stanovanjske problematike, pa se ne potrudijo, da bi bili o tem tudi informirani. In ne nazadnje želim o tem spregovoriti zaradi tistih, ki iščejo napake v sedanjem delu na tem področju zato, da bi rezultati bili manjši, ker takšni kot so, so realna kritika njihovega prejšnjega dela.

Januarja 1. 1972 je republiška skupščina sprejela Resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, Zakon o programiranju in financiranju stanovanjske graditve in Zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu. Ti dokumenti so pogojevali sprejem vrste predpisov na občinski ravni ter konkretne akcije na tem področju. Navedel jih bom zelo na kratko:

1. Izdelan je srednjeročni plan stanovanjske gradnje v občini Domžale za obdobje 1972—1976. Plan je bil javno obravnavan in sprejet na občinski skupščini. Srednjeročni plan stanovanjske gradnje v občini bi sicer moral temeljiti na planih reševanja stanovanjske problematike v delovnih organizacijah v občini Domžale. Delovne organizacije teh planov niso izdelale in dostavile. Plan predvideva gradnjo ca. 400 stanovanj letno v vsej občini, od tega ca. 300 v strnjeni blokovni gradnji in ca. 100 v individualnih hišah.

2. Na osnovi srednjeročnega plana stanovanjske graditve je bil pripravljen, javno obravnavan in podpisan samoupravni sporazum o najnižji stopnji prispevka za stanovanjsko gradnjo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu ter o obveznem oročanju sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve. Dosežen je bil velik in dvojni uspeh. Na eni strani smo ena od redkih slovenskih občin, ki se je odločila za 7 % stopnjo prispevka od bruto osebnih dohodkov, na drugi strani pa je odziv na podpis sporazuma bil prav tako skoraj popoln. Pomen tega lahko izračunamo s tem, če upoštevamo zelo naglo povečevanje cen v gradbeništvu.

3. Za tiste, ki niso podpisali samoupravnega sporazuma, je bil pripravljen, javno obravnavan in sprejet odlok o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu. Zaradi solidarnosti s tistimi, ki so s podpisom samoupravnega sporazuma izpričali zavest in solidarnost, je sprejeta prav tako 7 % stopnja prispevka od bruto osebnih dohodkov.

Takšen pristop je popolnoma pravilen, saj se je nesmiselno spoznavati o tem, kdo bo oz. kdo ne bo podpisal samoupravnega sporazuma. Dogovarjati se moramo o tem, kakšne so naše realne potrebe in naše realne možnosti za njihovo realizacijo.

4. S samoupravnim sporazumom so se podpisniki dogovorili, da bodo od 7 % od bruto OD, 30 % namenili za solidarnostni stanovanjski sklad in 25 % za obvezno združevanje za kreditiranje stanovanjske graditve, medtem ko podjetjem ostaja za prosto razpolaganje 45 odstotkov. Tudi ta delitev govori o visoki stopnji zavesti in solidarnosti. Za tiste, ki niso podpisali samoupravnega sporazuma, pa je občinska skupščina sprejela po javni obravnavi:

a) Odlok o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu (30 % od 7 % od bruto osebnih dohodkov);

b) Odlok o obveznem združevanju sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve (25 % od 7 % od bruto OD).

5. Pripravljen je bil in javno obravnavan ter sprejet Odlok o ustanovitvi solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Domžale.

6. S prehodom na novo reformo stanovanjskega gospodarstva naj bi prišlo do uveljavljanja ekonomskih zakonitosti na tem pomembnem področju. Pri tem naj bi prišlo do povišanja stanarin, ki naj omogočijo boljše vzdrževanje obstoječega stanovanjskega sklada in delno postopoma tudi sredstva za razširjeno reprodukcijo v stanovanjskem gospodarstvu. Da se prepreči in oblaži vpliv ekonomskih zakonitosti na področju stanovanjskega gospodarstva, je občinska skupščina sprejela tudi Odlok o delni nadomestitvi stanarine in drugih družbenih pomoči v stanovanjskem gospodarstvu.

7. Prav tako je sprejet Odlok o izločanju sredstev za stanovanjsko graditev občanov, ki pri opravljanju samostojne dejavnosti uporabljajo dopolnilno delo drugih oseb (za l. 1972).

8. Kritično stanje pri vzdrževanju obstoječega stanovanjskega sklada zaradi nizkih zamrznjenih stanarin, je narekovalo korekturo le-teh. Zato je občinska skupščina sprejela Odlok o določitvi akontacije stanarin in najemnin za leto 1973. Do predvidenega, potrebnega in pripravljenega povišanja stanarin pa kljub temu ni prišlo. Tako so le-te od leta 1966 za stanovanjska podjetja nespremenjene, kar resno ogroža obstoječi stanovanjski sklad.

9. Za pravilno valorizacijo obstoječega stanovanjskega sklada ter

kot osnova za povišanje stanarin, je bilo potrebno pripraviti tudi Odlok o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov ter določiti vrednost točke.

10. Občinska skupščina je imenovala Iniciativni odbor, ki naj pripravi ustanovitev Samoupravne stanovanjske skupnosti ter konstituirane njene organe.

11. Zaradi nekontinuiranosti v izdelavi in gojitvi urbanistične dokumentacije ter vsebinsko in kvaliteto novih zahtev pri pridobivanju, komunalnem urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč, je občinska skupščina že l. 1971 ugotovila potrebo in razširila dejavnost bivšega Stanovanjskega podjetja ter ustanovila BIRO 71 Domžale. Le-ta se je v zelo kratkem času konsolidiral ter dosegel nagel vzpon in zelo dobre rezultate na vseh področjih svoje pestre dejavnosti.

12. Kmalu po ustanovitvi je Iniciativni odbor pričel z delom. Njegova prva skrb je bila realizirati Odlok o ustanovitvi solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Domžale ter vzporedno pripraviti ustanovitev solidarnostnega stanovanjskega sklada.

13. Konstituirana je Skupščina solidarnostnega stanovanjskega sklada, ki je do sedaj imela dve seji. Na prvi seji je obravnavala problematiko stanovanjskega gospodarstva v občini in sprejela:

— statut solidarnostnega stanovanjskega sklada,

— finančni plan sklada za leto 1973 in

— izvolila organe sklada.

Druga seja Skupščine solidarnostnega stanovanjskega sklada pa je obravnavala:

— izvrševanje sklepov prve seje,

— Pravilnik o pogojih za pridobitev stanovanj in posojil iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Domžale,

— realizacijo finančnega plana.

14. Izvršilni odbor Skupščine solidarnostnega stanovanjskega sklada je imel do sedaj 5 sej, na katerih je obravnaval predvsem:

— ustanovitev strokovne službe za potrebe sklada in njegovih organov. Opravljanje finančno-ekonomskih in administrativnih poslov je bilo poverjeno Biroju 71 Domžale;

— posojilo sklada Biroju 71 za nakup stanovanj, ki jih bo sklad po kriterijih pravilnika razdelil najbolj kritičnim primerom. Sklad je posodil Biroju 71 ca. 6 milijonov din, ta pa je za ta znesek kupil pri gradbenem podjetju Beton iz Zagorja ob Savi 38 stanovanj za potrebe sklada;

— Pravilnik o pogojih za pridobitev posojil in stanovanj iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Domžale.

15. Komisija za reševanje vlog nosilcev stanovanjske pravice in delno nadomestitev stanarine je imela eno sejo, na kateri je rešila vse vloge za delno nadomestitev stanarin.

16. Poleg Iniciativnega odbora je pri Komiteju občinske konference ustanovljena koordinacijska komisija za pospeševanje družbene

akcije za graditev stanovanj za delavce.

17. Pripravljen je tudi Pravilnik za upravljanje in gospodarjenje s sredstvi, ki se združujejo pri poslovanju banki za kreditiranje stanovanjske graditve.

18. Ko bo sprejet Pravilnik o pogojih za pridobitev stanovanjskih posojil in stanovanj iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada, bo razpisan javni natečaj za podelitev 38 stanovanj in preko 2 milijona din posojil.

19. Ko bo ustanovljena skupščina in njeni organi za gospodarjenje z družbenimi sredstvi za kreditiranje stanovanjske graditve, bo sprejet Pravilnik o podeljevanju posojil iz tega naslova ter objavljen javni natečaj za pridobitev preko 5 milijonov din posojil iz tega naslova.

20. Biro 71 Domžale je pripravil tudi javni natečaj za več parcel za gradnjo individualnih hiš, trgovin in za blokovno gradnjo.

Trenutno je na trgu še precej prostih stanovanj, ki jih je mogoče kupiti.

21. Iniciativni odbor pripravlja ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti. Veliko dela v zvezi s tem je že bilo opravljenega.

BIRO 71 Domžale opravlja dejavnost posebnega družbenega pomena. Dejavnost te organizacije združenega dela je takega pomena, da se veliko občanov neposredno interesira za storitve, ki jih to podjetje opravlja na področju urbanizma in projektiranja, pridobivanja in urejanja stavbnih zemljišč in stanovanjskega gospodarstva. Veliko občanov brez dvoma potrebuje te storitve in to zaradi vzdrževanja hiš in stanovanj, pridobitve zemljišč, ali izdelave lokacijske in investicijsko-tehnične dokumentacije. Dejavnost je neposredno povezana z delom občinske uprave in drugih delovnih organizacij, ki opravljajo komunalne storitve na območju občine.

Zaradi raznolikosti in obsežnosti dela, ki ga opravlja BIRO 71, ljudje niso dovolj seznanjeni s to problematiko in zaradi tega prihaja do nerazumevanja in do nesporazumov ter očitkov, ki so pogojeni v tem, da niso razmejene pristojnosti med posameznimi organizacijami na tem področju in pristojnimi organi. Podjetje skuša odpravljati nejasnosti na eni strani, na drugi strani pa, v največji možni meri, ustreči interesu vseh občanov. Jasno je, da se pa pri tem pojavljajo tudi neupravičeni očitki, ki pa so v velikih primerih posledica različnih interesov posameznikov ali skupin.

O teh očitkih in nejasnostih je že večkrat razpravljal delovni kolektiv, predvsem pa delavski svet in osnovna organizacija ZK. Osvojevali so bili zaključki, da je nujno potrebno bolj informirati občane o svoji dejavnosti, ker bo samo tako mogoče odpraviti vse tisto, kar ni resnično in kar je usmerjeno proti pozitivnemu delovanju celotnega podjetja. Na osnovi tega bomo večkrat pisali o naši dejavnosti in tako informirali občane.

Čedomir Deletič,  
dipl. oec.



# OBČINA DOMŽALE

po Biroju 71 Domžale, podjetju za projektivo in urbanizem, urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč, stanovanjsko gospodarstvo, inženiring, Ljubljanska 110 a Domžale

razpisuje

po 16. členu odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni vestnik občine Domžale št. 4/67) in 11. člena Zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS št. 42/66, 20/71)

## JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnega zemljišča na področju stanovanjskih sosesk v občini Domžale, za stanovanjsko gradnjo in gradnjo objektov osnovne preskrbe.

Zap. št.	Zazidalno področje	Parcelna številka	k. o.	Površina parcele	Vrsta gradnje	Izključna cena
1.	Domžale-center	4020	Domžale	2721	stan. stolpič »D« 24 stan.	20 % od obrač. vred. stanovanj
2.	Domžale-center	4165/2	Domžale	2512	stan. stolpič »D« 24 stan.	20 % od obrač. vred. stanovanj
3.	Domžale-center	4165/3	Domžale	2371	stan. stolpič »D« 24 stan.	20 % od obrač. vred. stanovanj
4.	Domžale-center	4165/4	Domžale	2431	stan. stolpič »D« 24 stan.	20 % od obrač. vred. stanovanj
5.	Domžale-center	del 4025/1	Domžale	2563	105 stan. blok »SB 4« dva elementa C + D	20 % od obrač. vred. stanovanj
6.	Domžale-center	4081/1	Domžale	1758	osnovna preskrba	20 % od obrač. vred. objekta
7.	Domžale Sever I.	del 1693, 1694	Domžale	1200	osnovna preskrba	20 % od obrač. vred. objekta
8.	Vir ob Kam. Bistrici	695/3	Domžale	3040	osnovna preskrba	20 % od obrač. vred. objekta
9.	Vir pod Sončnico	2363/1	Domžale	482	polovica dvojčka	51.930,55
10.	Vir pod Sončnico	2365/2	Domžale	467	polovica dvojčka	51.930,55
11.	MS-5 Mengeš	308/1	Mengeš	484	ind. vis. prit. stan. hiša	75.100,00
12.	MS-5 Mengeš	315/3	Mengeš	607	ind. vis. prit. stan. hiša	75.100,00
13.	MS-5 Mengeš	312/1	Mengeš	438	polovica dvojčka	75.100,00
14.	Mengeš — sev. od Tamiza	529/34	Mengeš	530	ind. vis. prit. stan. hiša	51.000,00
15.	Radomlje ob Kam. Bistr.	297/3	Radomlje	723	individ. stan. hiša	63.700,00
16.	Radomlje ob Kam. Bistr.	296/2	Radomlje	811	individ. stan. hiša vrstna stan. hiša z	71.400,00
17.	Radomlje ob Kam. Bistr.	297/5	Radomlje	550	zgrajeno klet. ploščo	133.700,00
18.	Vir — dop. zazidava	5577	Domžale	520	polovica dvojčka	36.000,00
19.	Vir — dop. zazidava	1339/4	Domžale	511	indiv. stan. hiša z zgrajeno kletno ploščo	121.000,00
20.	Vir — dop. zazidava	5585	Domžale	607	individ. stan. hiša z zgrajeno kletno ploščo	79.500,00
21.	»Nove Roje	832, 833/3	Homec	1881	individ. stan. hiša z obrt. del. za brezšumno obrt	42.000,00
22.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 45	Trzin	822	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
23.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 46	Trzin	545	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
24.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 47	Trzin	552	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
25.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 56	Trzin	594	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
26.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 57	Trzin	455	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
27.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 58	Trzin	693	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
28.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 40	Trzin	562	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
29.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 41	Trzin	419	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
30.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 42	Trzin	559	visokoprit. vrstna atrijska hiša	124.600,00
31.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 11	Trzin	663	ind. visokopritl. atrijska hiša	124.600,00
32.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 74	Trzin	426	ind. visokopritlična hiša	124.600,00
33.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 75	Trzin	425	ind. visokopritlična hiša	124.600,00
34.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 76	Trzin	423	ind. visokopritlična hiša	124.600,00
35.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 81	Trzin	424	ind. visokopritlična hiša	124.600,00
36.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 82	Trzin	423	ind. visokopritlična hiša	124.600,00
37.	Trzin	ozn. po zaz. nač. 83	Trzin	422	ind. visokopritlična hiša	124.600,00

2. Vsa zemljišča od zap. št. 1—37 so družbena lastnina.

3. Zemljišča se oddaja komunalno urejena. Komunalna ureditev zajema:

— od zap. št. 1—8: pripravo, vodovod, kanalizacijo, asfaltne ceste, elektriko, javno razsvetljavo in zunanjo ureditev,

— pod zap. št. 9, 10, 15, 16 in 17: pripravo, vodovod, asfaltne ceste in elektriko,

— pod zap. št. 11, 12 in 13: pripravo, vodovod, asfaltne ceste, kanalizacijo in elektriko,

— pod zap. št. 14: pripravo, vodovod, kanalizacijo, makadamsko cesto in elektriko,

— pod zap. št. 18, 19 in 20: pripravo, vodovod, makadamsko cesto in elektriko,

— pod zap. št. 21: pripravo, vodovod, elektriko in asfaltno cesto,

— pod zap. št. 22—37: pripravo, vodovod, elektriko, kanalizacijo, asfaltne ceste, javno razsvetljavo in primerno telefonsko omrežje.

4. Odškodnina za zemljišča znaša 30.— din za 1 m<sup>2</sup> in jo je treba plačati v 8 dneh po sklenitvi pogodbe o oddaji zemljišč.

5. Podatki o objektih so razvidni iz natečajne dokumentacije.

## V slogi je moč

Prevoje

V neurju 10. in 11. oktobra je potok Mlinščica v Šentvidu v KS Prevoje predrl breg in si naredil novo strugo ravno po cesti Šentvid—Imovica—Prevalje. Cestišče je bilo popolnoma uničeno, voda je odnesla ves material. Prebivalci Imovice in Prevalj so morali uporabljati mnogo daljšo obvoznico preko Vrbe.

KS Prevoje je občinsko skupščino zaprosila za potrebna sredstva za ureditev struge in obnovo ceste. Sama KS nima potrebnih sredstev, saj je za vzdrževanje cest že porabila vsa razpoložljiva sredstva v višini 17.000 din za leto 1973, oz. je ta sredstva že prekoračila. Vendar nismo čakali le na pomoč od občine. S prostovoljnimi delom smo v dveh tednih konec oktobra breg Mlinščice ponovno utrdili z nasipom tako, da potok teče po stari strugi. Tudi cestišče smo na novo zgradili. Komunalno podjetje nam je gramoz napeljalo, ne vemo pa, kako ga bomo plačali. Obnoviti smo morali tudi jez pod Brdom, kjer Mlinščica teče iz Radomlje.

Ob tej priliki je dvanajst občanov, ki so sodelovali v tej akciji pokazalo, da še drži pregovor: v slogi je moč. V imenu Krajevne skupnosti Prevoje se jim zahvaljujem, čimprej pa potrebujemo pomoč občinske skupščine, saj objektivno ugotovljena škoda znaša preko 8000 din. Pri tem pa ni upoštevana škoda na travnikih, ki jih je voda zasula z gramozom in blatom.

Pri tem smo ugotovili, da je struga tega potoka tako zaraščena in zasuta z vejami in drugim odpadnim materialom, da je zaradi tega pretok vode skoraj onemogočen. Ob bregovih potoka raste grmovje, ki ga lastniki ne sekajo, struga se zarašča, vanjo padajo cela debla, ki pa jih nihče ne odstrani. Zato smo morali ob popravilu ceste očistiti tudi strugo. Proti malomarnim lastnikom bodo morali inšpekcijski organi ostreje ukrepati. Dogaja se tudi, da najbližji sosede iz jarkov in ob propustih ob cesti ne odstranijo niti najmanjše ovire (listja), tako, da voda teče nato po dvoriščih. Za škodo pa krivijo krajevno skupnost in ljudi, ki v tej skupnosti prostovoljno in brezplačno delajo.

Jože Primožič

(Nadaljevanje na 10. strani)

6. Z gradnjo je treba začeti najpozneje v aprilu 1974.
7. Stroške za pripravo in opremo je treba plačati v naslednjih rokih:
  - pod zap. št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8: 70 % ob podpisu pogodbe o oddaji zemljišča, računajoč od ponudbene cene, ostalo pa ob dograditvi komunalne opreme, računajoč od končne cene obračunske vrednosti objektov in sicer od gradbenih, obrtniških in instalcijskih del,
  - pod zap. št. 9 do vključno 21 takoj ob podpisu pogodbe o oddaji zemljišča,
  - pod zap. št. 22 do vključno 37: 70 % ob podpisu pogodbe o oddaji zemljišča računajoč od ponudbene cene, ostalo pa do 1. 3. 1975.
8. Natečaja za pridobitev stavbnih zemljišč pod točkami 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8 se lahko udeležijo le pravne osebe, za vsa ostala zemljišča pa pravne in fizične osebe.
9. Na natečaju uspe ugodnejši ponudnik. Ugodnejši ponudnik je tisti, ki ponudi:
  - a) nižjo prodajno ceno stanovanj, ob upoštevanju ponujene tehnologije gradnje, obdelave in opremljenosti stanovanj in poslovnih prostorov,
  - b) krajši rok za dokončanje gradnje,

c) višjo ponudbeno ceno za komunalno ureditev.

Za zemljišča od zap. št. 9 do vključno 37 velja samo kriterij pod c).  
10. Pismene ponudbe je treba poslati na Biro 71 Domžale v 15 dneh od dneva objave razpisa v zapečateni ovojnici z oznako »Javni natečaj«. Ponudbenik mora hkrati s ponudbo vplačati na račun št. 50120-601-30351 Biro 71 Domžale varščino v višini 50.000.— din za zemljišča pod točkami 1—8 oziroma 5.000.— din za zemljišča pod točkami 9—37. K ponudbi je treba priložiti potrdilo o plačani varščini. Neuspelemu ponudniku se varščina vrne, uspelemu ponudniku pa se vračuna v izključno ceno. Posamezni ponudnik sme za vplačano varščino 5.000.— din kandidirati le na petih parcelah. Ponudbe bo odpirala posebna komisija. O seji komisije bodo vsi ponudniki pravočasno obveščeni. Vse informacije in kompletna natečajna dokumentacija je na razpolago pri Biroju 71 Domžale, Ljubljanska 110 a. Natečajna dokumentacija je sestavni del javnega natečaja.

BIRO 71 DOMŽALE  
DOMŽALE

# Še enkrat, kaj je z investicijami pri »Napredku«

V septembrski številki Občinskega poročevalca posreduje »vsakdanji potrošnik« v članku z naslovom »Kaj je z investicijami trgovskega podjetja Napredok Domžale«, javnosti nekatere informacije, obenem pa postavlja odgovornim pri Napredku vrsto vprašanj, na katera smo dolžni dati odgovore in pojasniti, da bo javnost celovito in objektivno informirana.

Naša delovna skupnost je v letu 1971 sprejela srednjeročni program izgradnje maloprodajne trgovske mreže za čas od 1971.—1975. leta.

Skupne investicijske naložbe za izgradnjo trgovske mreže za navedeno obdobje smo planirali v višini 3,55 milijarde S dinarjev. Za realizacijo programa smo predvideli 2,55 milijarde S dinarjev lastnih sredstev ter 1 milijardo S dinarjev bančnih sredstev in sredstev drugih delovnih organizacij. Program smo začeli uresničevati z gradnjo samopostrežne trgovine v Radomljah, ko nas je zatekla prva družbena restrikcija, to je uvedba 30 % depozita na imenovane negospodarske in neproizvodne investicije, h katerim se štejejo tudi trgovski objekti in oprema. Tako so se te investicije tako rekoč »čez noč« podražile za 30 %. Še mnogo bolj, kot ta sicer družbeno upravičen ukrep v dobi izvajanja stabilizacije, pa nam je Zakon o zagotovitvi trajnih obratnih sredstev, sprejet v letu 1972, ki je delovne organizacije obvezal, da si zagotovijo trajna obratna sredstva, sicer ne smejo vlagati lastnih sredstev v investicije, niti jih oročati v ta namen, niti jim banka ne sme odobriti investicijskega kredita za osnovna sredstva, v trenutku onemogočil vsako nadaljnje investiranje.

Naša delovna organizacija ni imela zagotovljenih niti 10 % obratnih sredstev, ker smo v preteklosti tako rekoč vsak ustvarjeni dinar takoj vložili v investicije, banka pa nam je dala le minimalna posojila za trajna obratna sredstva. Tako smo bili prisiljeni za nedolga časa opustiti izvajanje investicijskega programa, saj smo bili prisiljeni ustvariti obratna sredstva za pokritje poprečnih blagovnih zalog, to pa pomeni zagotoviti okrog 1,5 milijarde S dinarjev obratnih sredstev.

Da bi lahko takoj po danih pogojih nadaljevali z realizacijo razvojnega načrta smo skušali izkoristiti ta čas za pridobitev gradbenih zemljišč in izdelavo ustreznih na-

črtov, zato smo že 22. 11. 1972 naročili Biroju 71 Domžale, pridobitev in ureditev gradbenih zemljišč za gradnjo trgovskih lokalov za osnovno preskrbo v Domžalah, Sever I, Domžale ob Savski cesti in v Lukovici. Za lokal v Domžalah Sever I smo poslali Biroju 1971 tudi program in na podlagi zagotovila, da ni ovir za pridobitev gradbene parcele, naročili tudi izdelavo načrta. Pred dobrim mesecem pa smo izvedeli, da bodo predmetna in še nekatere druge gradbene parcele, za gradnjo objektov za osnovno preskrbo prebivalstva, prodane na javni licitaciji. Mislimo, da tukaj ni potreben dodatni komentar.

V razmišljanju, kako si zagotoviti potrebna investicijska sredstva kljub obvezi do zagotovitve lastnih obratnih sredstev, smo predlagali Ljubljanski banki, podružnici Domžale, da nam odobri 500 milijonov S dinarjev sredstev za trajna obratna sredstva z rokom vračila na 5 let (le sredstva odobrena z rokom vračila na 5 let se po citiranem zakonu smatrajo kot trajna obratna sredstva) s tem, da takoj nato sklenemo pogodbo o oročanju 600 milijonov S dinarjev, po zaključnem računu 1974 400 milijonov S dinarjev in po zaključnem računu za leto 1975 nadaljnjih 400 milijonov S dinarjev, seveda z namenom, da nam Ljubljanska banka, podružnica Domžale, odobri v letu 1974 1,5 milijarde S dinarjev investicijskega kredita. Te podatke ponovno navajamo zato, ker jih je pisec članka verjetno pomotoma zamenjal, če pa so že tako podrobno opisani, pa menimo, da naj bodo točni.

Po odobritvi namenskega kredita s strani Ljubljanske banke, podružnice Domžale v višini 1,5 milijarde S dinarjev za gradnjo »C« objekta, dne 29. 6. 1973 se nam je »prižgala zelena luč« za realizacijo dela našega srednjeročnega načrta, zato smo takoj pristopili k izdelavi programa za »C« objekt, ki je sedaj v javni obravnavi v naši delovni skupnosti, katere člani imajo neodtujljivo pravico odločati o tako obsežni in pomembni investiciji kot je gradnja »C« objekta, ki dejansko pomeni dokončno dograditev trgovsko-gostinske hiše v Domžalah, ki bo funkcionalna, tehnološka in organizacijska celota v službi vseh vsakdanjih potrošnikov.

Nismo pa ostali le pri programu. Biroju 71 Domžale smo naročili pridobitev in ureditev gradbenega zemljišča, kar je, kot smo obveščeni,

v teku. Moramo pa omeniti, da ne soglašamo z napovedano ceno komunalno urejene gradbene parcele, ki naj bi stala najmanj 20 % obračunske vrednosti objekta. To pa lahko znaša 300 do 500 milijonov S dinarjev, kar pa je za našo delovno organizacijo nesprejemljivo, ker menimo, da gre za dograditev obstoječe blagovne hiše, ne pa za povsem samostojen objekt. Pri tem pa želimo povedati, da je v »C« objektu poudarek na družbeni prehrani, zato še tembolj upravičeno pričakujemo razumevanje vseh, ki lahko o tem odločajo.

Samo še nekaj besed o navedbah člankarja o možnosti takojšnjega koriščenja investicijskega kredita in o ogromni škodi, ki nastaja zaradi ne predloženih elabo-

ratov; po pogodbi o finančnem sodelovanju z Ljubljansko banko, podružnico Domžale, z dne 29. 6. 1973 je kredit možno črpati šele v letu 1974, zato naj bralci sami presodijo ali je očitok o gospodarski škodi utemeljen ali ne.

Dosedanje izkušnje pa nas učijo, da pri programiranju in projektiranju »dvakrat premisli, enkrat stori«, nasprotno pa velja za samo gradnjo ob dovršenih investicijskih elaboratih.

MILAN RUGELJ

Na razgovorih s predstavniki Biroja 71 Domžale je bilo dogovorjeno, da bodo posredovali odgovor na članek v 7. in današnji številki Občinskega poročevalca v decembrski številki.

Urednik

## Kako gospodarimo z vodami

Namen tega in nekaj naslednjih sestavkov je opozoriti na posledice sedanjega ravnanja in gospodarjenja z vodami ter opozoriti na ukrepe in možnosti, kako ohraniti naše vode v stanju uporabnosti. Zastrupljanje ozračja, zemlje in vode je v nekaterih državah in krajih že doseglo tak obseg, da odmirajo ptice, obolevajo ljudje in vodne živali, odmirajo rastlinstvo. Do odmiranja rastlinstva zaradi zastrupljanja zraka in odmiranja vodnega življa zaradi zastrupljanja voda prihaja tudi že pri nas v Sloveniji in v občini. V tem sestavku želimo opozoriti predvsem na onesnaževanje in zastrupljanje tekočih voda in podtalnice ter možnosti in ukrepe za preprečevanje onesnaževanja in zastrupljanja voda.

Najbolj nevarno zastrupljajo naše vode kemikalije, ki jih vsebujejo industrijske odplake in odplake galvan. Stopnja zastrupljenosti in onesnaženja je odvisna od vrste proizvodnje in tehnološkega postopka, kakor tudi od čiščenja in nevtraliziranja odplak, ki ga oziroma bi ga morali izvajati organizacije in zasebniki, pri katerih se odplake pojavljajo.

Naslednje, nič manj nevarno zastrupljanje voda se pojavlja od pesticidov, ki prihajajo v vode s škropljenjem in zapraševanjem kme-

tijskih kultur ob vodotokih in jarkih, kjer jih nato večja voda odplavlja.

Velik sovražnik čiste vode so tudi naftni derivati, ki prihajajo v vode na več načinov, od direktnega zlivanja do posrednega odplavljanja po meteornih vodah.

Tudi direktno spuščanje gnojnice v tekoče vode in podtalnico je lahko usodno, še posebej zato, ker se amoniak veže z vodo in ga je težko izločiti. Seveda so še tudi drugi načini onesnaževanja in zastrupljanja voda, ki so prvi manj, drugi pa bolj nevarni.

Posledice zastrupljanja voda v naši občini so večkrat velike in ravno tako povzročena škoda. Toda ne gre samo za škodo pri ribah in ribjem zarodu, ki letno presega tudi več deset milijonov S din, ampak tudi za posledice, ki jih povzroča zastrupljena voda na drugih živih organizmih, pa tudi na živalih in ljudeh. Zaradi takega stanja naših voda smo dolžni zastaviti si vprašanje, kaj smo že storili in kaj moramo storiti, da zaustavimo nadaljnjo poslabšanje obstoječega stanja, oziroma da ga izboljšamo. V prihodnji številki Občinskega poročevalca bomo seznanjeni, kaj so na področju vodnega gospodarstva v ta namen storili pristojni organi.

Franc Pliberšek

# KOLIKO ČASA ŠE?

V zadnji številki našega glasila smo pisali o tem, da lahko pride do onesnaženja zdrave pitne vode v črpaliških domžalskega vodovoda. Ker je dejstvo, da Domžale in okolica dobivajo vodo iz črpalnih postaj, ki so lokacijsko postavljene na mengeškem polju, lahko pride do okužitve zaradi tega, ker imamo

munalnega podjetja Domžale smo prišli do zaključka, da je zadeva resna in da nikakor ne smemo več odlašati, kajti v nasprotnem primeru bomo zaman razpravljali o zdravi pitni vodi in o zdravju preko 7000 občanov, ki uživajo to vodo. Ravno tako pa koristijo vodo tudi posamezne delovne organizacije na na-



Del naše kulture ob cesti Rodica—Mengeš. Koliko ljudi si je že lahko ustvarilo o nas svoje mišljenje?

na tem področju vrsto jam, v katere odlagamo smeti in druge odpadke. Med temi odpadki pa so tudi določene snovi, ki vsebujejo strupene kemikalije in s pronicanjem le-teh lahko pride do okužitve talne vode ne samo v prvem in drugem, ampak tudi v tretjem vodnem sloju.

Kljub mnogim opozorilom, da je nujno potrebno dobiti nove lokacije za odvoz odpadkov in da je potrebno zavarovati predele severno od črpalnih postaj, še nismo uspeli, da bi ne odvažali več smeti v jame ob posameznih cestah, predvsem pa v gramoznico v Mengšu. Pristojni sanitarni organi pri skupščini občine bi morali že zdavnaj ukrepati in najti druge kraje, ki jih je dovolj na področju Kamniške Bistrice, ali na tistih krajih, kjer ni nevarnosti da bi prišlo do okužbe.

V razgovorih s predstavniki Ko-

šem območju in je še večja nevarnost, da bi okužena voda lahko vplivala tudi na samo tehnologijo, odnosno proizvodnjo v posameznih delovnih organizacijah.

Nešteto krat govorimo o urejenem okolju, toda verjetno pri tem pozabljamo, da smo mi sami tisti, ki to okolje tudi zanemarjamo, ker puščamo odpadke povsod, kjer se nam zljubi, čeprav nikakor ne spadajo na ta mesta. Zavedati se moramo, da bomo morali vsi skupaj spoštovati sprejete sklepe, ker drugače lahko samo govorimo o urejenosti okolja in ne tudi o tem, da smo storili vse za lepši izgled krajev in posameznih naselij.

Še je čas, da spoznamo resnost tega problema in da preprečimo vse škodljive posledice, ki nas lahko neposredno zadenejo že jutri.

A. P.



Kaj vse lahko najdemo v smetišču sredi rodovitnega mengeškega polja Ne. To niso ostanki letalske nesreče, ampak naš pozabljeni »kulturni« odnos do narave

# Posledice zadnjih poplav na mostovih preko Kamniške Bistrice

V deževnem obdobju od 24. do 26. 9. 1973 so narasle vode Kamniške Bistrice in njenih pritokov odnesle nekatere mostove, nekaj mostov pa močno ali lažje poškodovale.

Najbolj občutna škoda je povzročena na mostu preko Kamniške Bistrice v Biščah, ki je bil zgrajen s sredstvi občanov naselij Ihan, Sela, Bišč in Cestnega sklada skupščine občine Domžale leta 1971/1972.

Nivo Kamniške Bistrice je bil ob zadnji poplavi tako visok, da se je voda prelivala preko novozgrajenega mostu.

Izredno hitri tok vode je nosil s seboj izruvano drevje, vejevje in dele porušene brvi v Mali Loki, kar je imelo za posledico, da je ob opornikih mostu nastala pregrada. S tem se je profil struge znatno zmanjšal, povečal pa se je pritisk na opornike, ki so se v srednjem delu postopoma podali. Levi obrežni opornik je zaradi pritiska zasukalo.

Da bi škodo zmanjšali in ohranili material, so most demontirali in deponirali levo in desno od struge.

Posledice velike vode so znatne tudi na mostu čez Kamniško Bistrico na cesti Domžale—Ihan. Zaradi tega, ker je ena prejšnjih poplav podrla jez omenjenega mostu, se

struga Kamniške Bistrice stalno poglablja, matica struge pa se približuje desnemu bregu in ga izpodje. Zaradi tega je desni kamniti obrežni opornik izpodkopen za približno 1 m po višini, v globino pa približno 2,5 m, srednji opornik se je močno posedel. Tako je most poškodovan v taki meri, da je zaprt za ves promet.

Pri mostu v Radomljah je poškodovana škarpa, vendar zaradi tega sam most še ni ogrožen.

Posledice zadnjih poškodb na mostovih so zelo velike tako, da naselja Prelog, Ihan in Selo nimajo direktne povezave z Domžalami. Trenutno je možen obvoz preko Podrečja ali preko Dola.

Pristojne službe skupščine občine so se po posvetovanju odločile, da bodo prešle k načrtni izgradnji armiranobetonskega mostu v podaljšku Kopališke ceste mimo keglišča v Domžalah na ihansko cesto. Imenovan je že gradbeni odbor za pripravo dokumentacije, ki jo bo občinska skupščina potrebovala pri dokončnem odločanju za gradnjo novega mostu.

S tem bomo prešli k načrtnemu opuščanju lesenih mostov, ki za hudourniški značaj Kamniške Bistrice niso primerni.

Janez Kovač



Kamniška Bistrica je dosegla najvišjo gladino in preplavila mostno konstrukcijo

# Mostovi, ki nas razdvojujejo!

Prebivalci občine na levem bregu Bistrice smo bili ob zadnji poplavi odrezani od centra Domžal. Narastla Bistrica je podrla vse štiri mostove, s katerimi so bila povezana naselja ob levem in desnem bregu. Tako je odneslo novi

trov od porušenega mostu na desni strani Bistrice. Otroci pa morajo prehoditi celotni krog okoli Šumberka in pri tem dvakrat prečkati cesto Maribor—Ljubljana. Gospodinjstva, ki so v glavnem navezana s preskrbo življenjskih potrebščin na

potrošnika preusmerila pri nakupu, da bomo doživeli prav nasprotno, kar pričakujemo in sicer bodo potrošniki iz celotnega lhana in še dalje do Dola preusmerili svoj nakup v Ljubljano. Seveda pa bo občina kot celota občutila to na prometnem davku, kajti naši zaslužki bodo pomagali že sedaj bolj razvitim občinam.

Vemo, da skupščina občine Domžale trenutno ne razpolaga s sredstvi za izgradnjo novega mostu, da je neprimeren čas in da je vprašanje kdaj bo predvideni novi most zgrajen. Vendar smatramo, da bi bilo nujno obstoječi most sanirati in ga usposobiti za lažji promet, dokler ne bo zgrajen novi most. Odrezani toliko delavcev od delovnega mesta, toliko učencev od šole, toliko gospodinjstev od trgovine, lahko povzroča negotovanje in upravičeno kritiko. Kaj naj k te-

mu rečejo še kmetje? Opozorili pa bi še na to, da je pod mostom litoželezna vodovodna cev, ki napaja rezervoar za vodo na Šumberku. Ta cev je ispostavljena mehanskim poškodbam. Kaj, če ta cev pod pritiskom Bistrice popusti. Levi breg ostane brez vode, oziroma lahko Bistrica okuži celotno vodovodno omrežje domžalskega vodovoda.

Trdimo, da so to zadostni razlogi, o katerih naj odgovorni organi v skupščini ali upravi takoj odločajo ter prebivalce prizadetih krajev o tem obveščajo.

Vsako izgovarjanje, da je škoda vsakega dinarja za obstoječi stari most ni na mestu in tako lahko govorijo le tisti, ki imajo stanovanja in službo na desnem bregu Bistrice.

Prizadeti občani



Posledica porušenih in poškodovanih mostov so za občane prinesle vrsto novih prometnih znakov z obvestili, da je most porušen nesposoben za ves promet

most v Biščah, dotrajano brv v Mali Loki, most med Študo in lhanom ter kot najhujše še most, ki je povezoval Domžale z lhanom, Dolom in Litijo. Most v Študi in pod Šumberkom delno še stojita, vendar je ta dva mostova inšpekcijska služba pri Skupščini občine Domžale zaprla z vsemi mogočimi znaki in gramozom. Do tukaj je vse jasno. Nihče ne bo odgovarjal, če pride do nesreče. Kaj pa ostalo?

Zavedati se moramo, da smo s to pregrado odrezali več kot 350 delavcev, da si morajo vsak dan utirati pot čez Vir in se vključiti na križišču pri Pučkotu že v tako preobremenjeno in nevarno cesto Maribor—Ljubljana. Sprašujemo se, kaj bo pozimi? Koliko delavcev z levega brega si bo utiralo pot čez Šumberk do službe, ki se bo podaljšala od 4 do 5 km. Poleg zaposlenih je na tem območju ca. 300 otrok, ki obiskujejo šolo v Domžalah. Šola stoji približno 500 me-

trgovine v Domžalah so ostale na cedilu. Kajti primernih trgovin na levem bregu Bistrice ni. Kmetje, ki jih res ni veliko na levem in desnem bregu Bistrice, ne morejo pospraviti svojih pridelkov z njiv. Kajti nihče si ne upa s konjsko vprego na tako prometno cesto Maribor—Ljubljana, katera je edini obvoz.

Občani z levega brega Bistrice se sprašujemo, s kom smo zaslužili to »kazen«? Okoli 350 delavcev odvaja iz svojega osebnega dohodka davek za splošne potrebe, seveda tudi za ceste in mostove, nadalje plačujemo prispevek za urejanje mestnih zemljišč, samoprispevek za šolstvo, z delnim prispevkom in s pomočjo delovnih organizacij, kjer so naši občani zaposleni, smo si asfaltirali cesto, vendar pa je ta cesta, ki povezuje zaledje s centrom naenkrat postala slepa ulica. Cesta, ki je sedaj asfaltirana do Dola bo marsikaterega

## Odgovor SOB Domžale

V zvezi s člankom »Mostovi, ki nas razdvojujemo« dajemo naslednja pojasnila:

Skupščina občine Domžale v celoti razume probleme prebivalcev levega brega Kamniške Bistrice, naselja Prelog, lhan, Gorica itd., ki

kopaljšču Domžale, je najbolj gospodarno, da se vsa možna finančna sredstva namenijo za nov most. Obstoječi most preko Kamniške Bistrice pri Usnjarskem tehnikumu pa se bo po sklepu predstavnikov Krajevne skupnosti Domžale, Kra-



so nastali zaradi stanja mostov, ki te predele povezujejo z naselji desnega brega Kamniške Bistrice.

Strokovne službe Skupščine občine Domžale že nekaj let opozarjajo na dotrajnost mostov preko Kamniške Bistrice, kar je razvidno iz vsakoletnih predlogov finančnega načrta cestnega sklada občine Domžale. Vendar v končni fazi sprejemanja proračuna ti objekti niso bili upoštevani.

Ker je v akciji priprava izgradnje novega armirano-betonskega mostu preko Kamniške Bistrice pri

jevne skupnosti lhan ter skupščine občine Domžale rekonstruiral, ko bodo znani stroški v variantnih rešitvah:

- most za promet z osebnimi avtomobili,
- brv za pešce ter promet s kolesi in mopedi.

Prizadete občane prosimo, da pojasnilo sprejmejo z razumevanjem, saj bo po naših predvidevanjih v letu 1974 zgrajen nov betonski most preko Kamniške Bistrice, ki nas bo močnejše povezoval.

Predsedstvo SOB Domžale



Detajl zagodenih dreves in naplavljenega (odvrženega) materiala, ki se ni mogel odstraniti v času velike vode. Posledica: most se je porušil

Občani!

Po večletnem zatišju smo se domžalski študentje spet združili. Kot prvo večjo prireditve pripravljamo brucovanje, ki bo v domžalski hali, priredili pa ga bomo skupaj s kamniškimi študenti.

Menimo, da je naše brucovanje izrednega pomena za

obe občini. Ker so nas podprle tudi družbenopolitične organizacije in nekatere delovne organizacije, seveda pričakujemo tudi velik obisk.

Vabimo vas, da se prireditve, ki bo 28. novembra udeležite, ali pa jo vsaj podprete!

Klub študentov občine Domžale

# URADNI VESTNIK OBČINE DOMŽALE

LETO XII. — št. 10

Domžale, 20. november 1973

PRILOGA OBČINSKEGA POROČEVALCA, GLASILA OBČINSKE KONFERENCE

SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA DOMŽALE

Na podlagi 92. člena obrtnega zakona (Ur. list SRS, št. 26/73) in 134. člena statuta občine Domžale je skupščina občine Domžale na 46. seji obeh zborov dne 15. 11. 1973 sprejela

## ODLOK

o opravljanju določenih obrtnih dejavnosti kot postranski poklic

### 1. člen

V skladu z obrtnim zakonom in tem odlokom smejo delovni ljudje, ki imajo stalno prebivališče v občini Domžale, opravljati določene obrtne dejavnosti kot postranski poklic.

Osebe, ki imajo lastnost delavca v združenem delu, se smejo v smislu prejšnjega odstavka ukvarjati le z obrtnimi storitvami.

### 2. člen

Ne glede na določbe 1. člena se kot postranski poklic ne smejo opravljati naslednje obrtne in druge gospodarske dejavnosti:

— opravljanje storitev z gradbeno mehanizacijo, z avtodvigali, z viličarji ter z vlečnicami,

— izdelovanje umetnih mineralnih vod in umetnih brezalkoholnih pijač,

— opravljanje prevozov oseb z avtotaksiji in prevozov stvari z motornimi vozili nad 2 toni nosilnosti, razen traktorjev,

— izdelovanje kemičnih sredstev,

— gostinska dejavnost,

— prodaja na drobno

in taka proizvodnja in storitve, ko se z uporabo avtomatov in drugih visoko produkcijskih strojev opravlja storitve ali proizvaja za tržišče v linijsko-kontinuiranem tehnološkem procesu z enostavno predelavo surovin.

### 3. člen

Občani, ki se želijo ukvarjati z opravljanjem obrtnih dejavnosti kot s postranskim poklicem, smejo opravljati to dejavnost le, če imajo strokovno izobrazbo, oziroma strokovno usposobljenost za opravljanje take obrtne dejavnosti po 87. in 91. členu obrtnega zakona in da imajo ustrezen poslovni prostor, kadar ga zahteva narava dela.

Osebe, ki imajo lastnost delavca v združenem delu, ali ki so zaposlene pri samostojnih

obrtnikih, smejo opravljati obrtne storitve za posameznike le s soglasjem organa upravljanja svoje organizacije združenega dela, oziroma druge družbene pravne osebe ali samostojnega obrtnika, pri katerem so zaposleni.

### 4. člen

Osebe, ki na področju občine Domžale opravljajo obrt kot postranski poklic, ki so imele pri- glašene to dejavnost pred uveljavitvijo obrtnega zakona in odloka o opravljanju določenih obrtnih dejavnosti kot postranski poklic, morajo svojo dejavnost uskladiti z določbami zakona in tega odloka v šestih mesecih od uveljavitve odloka.

### 5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Sob Domžale.

Številka: 313-5/73

Datum: 15. 11. 1973

PRESEDNIK  
skupščine občine Domžale  
Albin Klemenc, l. r.

Na podlagi 11., 13. in 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67) je svet za gradbeništvo in urbanizem skupščine občine Domžale na svoji 27. seji, dne 8. 11. 1973 sprejel

## SKLEP

o javni razgrnitvi spremembe zazidalnega načrta Domžale-center.

### 1. člen

Svet za gradbeništvo in urbanizem skupščine občine Domžale daje v javno razgrnitev spremembo zazidalnega načrta Domžale-center (št. 5/73, BIRO 71 Domžale). Predmet razgrnitve je sprememba predvidene zazidave 3. stolpnice med Šercerjevo in Ljubljansko ulico v Domžalah in sicer zamik srednje stolpnice (C 1) proti severu, ohranitev stanovanjskega objekta na parc. št. 3901 k.o. Domžale skupno s potrebnim funkcionalnim zemljiščem in lege in števila parkirišč.

### 2. člen

Sprememba zazidalnega načrta Domžale-center bo javno razgrnjen za 30 dni, računano od dneva objave tega sklepa v Uradnem vestniku št. 10, Domžale.

### 3. člen

Grafični prikaz in knjiga za vpis pripomb bosta na oddelku za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve skupščine občine Domžale (soba 61/II).

### 4. člen

V času javne razgrnitve lahko delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti in občani vpišejo glede prikazane spremembe svoje pripombe in predloge v posebno knjigo pripomb, ki bo priložena razgrnjeni dokumentaciji.

Številka: 350-17/73

Datum: 8. 11. 1973

Predsednik sveta za gradbeništvo  
in urbanizem  
Stane Omahna, dipl. gradb. ing. l. r.

## Občani Domžal želijo urejene ceste

Vsem je znano, da je obstoječa struktura cest v Krajevni skupnosti Domžale izredno slaba. Od skupne dolžine je komaj 24 % asfaltiranih. Urejanje in modernizacija cest v naši krajevni skupnosti zaostaja za hitrim razvojem mesta in prometa v njem.

Tega se vsi zavedajo, mnogi pa tudi občutijo. Zato tudi niso izostale zahteve občanov na mnogih zborih volilcev za hitrejše urejanje naših cest, vendar so ostale neuresničene. Denarja za vse naše potrebe ni, družba pa se je zavezala primarno urediti druga, prav tako pomembna področja družbene življenja.

Svet krajevne skupnosti se je mnogo prizadeval in našel izhod iz kritične situacije z osnovnim izhodiščem, da je stanje mogoče izboljšati postopoma s skupnimi sredstvi prispevkov krajevne skupnosti, cestnega sklada, gospodarskih organizacij in solidarnostnimi sredstvi 1 % samoprispevka občanov. Izdelan in sprejet je bil pro-

gram asfaltiranja cest in ulic in razpisan referendum za krajevni samoprispevek.

Prisotna je bila misel, da bo večina občanov pripravljena prispevati svoj delež in da bo program Krajevne skupnosti, po katerem naj bi v petih letih končno rešili ta problem, tudi sprejet. Žal pa referendum za samoprispevek ni bil pozitivno izglasovan.

V tej akciji ni prišla do izraza potrebna solidarnost vseh občanov na območju Krajevne skupnosti. Domžalčani smo v urejanju svojih domov zelo prizadevni. Urejenost naših domov in zelenih površin okrog stanovanjskih hiš je zgledno. Skrbimo za osebni standard, nimamo pa dovolj posluha za skupni družbeni standard, za urejenost kraja in okolja, v katerem živimo, kar nam bi zagotovilo varnejše in zdravo življenje.

In kaj sedaj? Občani še naprej postavljajo zahteve za asfaltiranje cest v njihovih okoliših. Zainteresirani občani se samoiniciativno zdru-

žujejo, dogovarjajo in iščejo stike glede teh vprašanj s Krajevno skupnostjo. Ustanavljajo gradbene odbore, zbirajo od občanov denarna sredstva in podpisane obveznice, s katerimi se prostovoljno obvezujejo prispevati svoj delež v akciji za rekonstrukcijo »njihove« ceste ali ulice.

Prvi so k taki akciji samoiniciativno pristopili občani krakovskega naselja (Krakovska, Brejčeva in Karlovska cesta). Občani, ki gravitirajo na to območje, so se obvezali zbrati 12 milijonov starih dinarjev v obrokih do januarja drugega leta. Eno tretjino tega zneska pa so že vplačali v gotovini. Pri zbiranju denarja in obveznic je odbor skoraj pri vseh občanih naletel na popolno razumevanje. Določena je bila višina prispevka na gospodinjstvo, občani pa so prispevali ali se obvezali po lastnih možnostih prispevati svoj delež v višini od 1.000 do 5.000 ND.

To naj bi bil delež občanov, ki je sicer minimalen v odnosu na

celotna potrebna denarna sredstva. Računajo pa še na vire sofinanciranja gospodarskih organizacij, ki gravitirajo na omenjeno območje in sredstva Krajevne skupnosti, ki se je obvezala zagotoviti denarna sredstva skupaj z deležem občanov v višini 50 % proračunske vrednosti. Največji delež v sofinansiranju rekonstrukcije teh cest in ulic t.j. 50 % vrednosti del, pa računajo, da bo dodal Cestni sklad pri SOB, kjer se tudi stekajo namenska sredstva.

Prav tu pa se kot izgleda malo zatika, kar občani spremljajo z negodovanjem, saj je v nekaterih občinah, kot so Vrhnika, Cerknica, Ljubljana-Vič in še nekaterih, delež občinskih cestnih skladov 60 %. Vseeno pa občani računajo, da ne bodo izneverjeni in da bodo pristojni v stanju zagotoviti potrebna denarna sredstva ter, da se čimpreje oziroma takoj spomladi prične z rekonstrukcijo najslabše urejenih cest v samih Domžalah.

MB

## Iz kamniške gimnazije

Vsako leto smo objavili v našem občinskem glasilu poročilo o zaključnih uspehih na gimnaziji Rudolfa Maistra v Kamniku, ki jo obiskuje tudi večina gimnazijcev iz domžalske občine. Ugodne avtobusne zveze omogočajo vozačem najmanjšo izgubo časa. Sicer pa že več let na gimnaziji ugotavljajo, da so vozači najboljši dijaki v šoli. Med 54 maturantov je bilo lani kar 24 vozačev, največ iz domžalske občine, letos pa več kot polovica. Po nerodnem naključju lani v »Občinskem poročevalcu« nismo objavili rezultatov uspehov naših dijakov na kamniški gimnaziji. Da ne bi ostala neljuba vrzel v statistiki uspeha dijakov iz domžalske občine, bomo to izpolnili v letošnjem poročilu. Tem raje, ker je bila lani v Kamniku jubilejna dvajseta matura.

Za šolsko leto 1971/72 nam statistika pove, da je bilo ob koncu šolskega leta na zavodu 233 učencev, od teh 138 deklet in 95 fantov. Izdelalo je 87 % dijakov, kar je bilo za 6 % več kot pa prejšnje leto. Od 23 učencev, ki so jeseni opravljali popravni izpit, jih je večina z uspehom prestala preizkušnje tako, da je bil končni uspeh 95 odstoten.

S popravni izpiti iz jesenskega dela mature so bili 2. oktobra 1972 končani zaključni izpiti. V šolskem letu 1971/72 so izdelali vsi dijaki četrtega razreda in vsi so tudi z uspehom opravili zaključni izpit ali maturo. Tako se je jubilejna dvajseta matura zaključila s stoddostnim uspehom. Skupno je opravljalo maturo 54 kandidatov, 23 fantov in 31 deklet. Med njimi je bilo 9 odličnih (od teh jih je bilo 7 oproščenih opravljanja zaključnega izpita), 15 je bilo prav dobrih, 26 dobrih in 4 zadostni. V dvajsetih letih je na kamniški gimnaziji maturiralo 727 dijakov, med katerimi so zdaj nekateri že doktorji znanosti, univerzitetni predavatelji, zdravniki, inženirji, ekonomisti, profesorji in drugi strokovnjaki. Tretjina med njimi je iz domžalske občine. Tako je gimnazija v Kamniku upravičila svoj obstoj in ob jubilejni maturi je bila želja vseh, da ob čedalje zahtevnejšem učnovzojnem procesu dobi v bodočnosti nove prostore s sodobno uredjenimi kabinetimi.

V šolskem letu 1971/72 so na kamniški gimnaziji opravili maturo naslednji kandidati iz domžalske občine: Babnik Roman, Bardorfer Marija (odlična — oproščena opravljanja zaključnega izpita), Jereb Miran, Kaplja Franc, Klodnik Albin, Kokalj Janko, Komatar Dragica, Leb Dušan, Mislej Lidija, Mrak Olga, Reščič Vanda, Rožman Jože, Šimenc Helena (odlična — oproščena) in Vilar Maja. Najmlajša maturanta sta bila Alenka Mihelič in Dušan Leb, ki sta bila oba rojena 1. julija 1954.

V šolskem letu 1972/73 pa je bilo na gimnaziji ob zaključku pouka ocenjenih 234 dijakov, ali eden več kot prejšnje leto. Fantov je bilo 86, deklet pa 148. Z odličnim uspehom je izdelalo 21 dijakov, s prav dobrim 53, z dobrim 107 in z zadostnim uspehom 18 dijakov. Uspeh je bil 85 odstotkov (lani 87 odstotkov, kar je najvišja številka v zadnjih 10 letih). Šest učencev je padlo, 29 pa jih je opravljalo popravni izpit konec avgusta. Med

odličnimi dijaki jih je tretjina iz domžalske občine: v prvem razredu Anica Kaplja iz Radomelj in Josip Tartara iz Domžal, v drugem razredu Slavko Novak iz Domžal, Maja Slapšak iz Mengša in Marko Zupan iz Preserij, v tretjem razredu Slavko Šorotar iz Lukovice, v četrtem pa Tomaž Mihelčič iz Mengša. Josip Tartara in Slavko Novak sta med štirimi najboljšimi dijaki na zavodu, ki imajo vse ocene odlične. Pri maturi pa je dosegla odličen uspeh Mija Žitko iz Radomelj.

Na zaključnem izpitu v junijskem roku so imeli kandidati iz slovenskega jezika na voljo tri naslove: 1. »Rodna zemlja, draga naša prst«, — Boš rod, ki bivaš tod, boš v duši čvrst?« (Naša domovinska lirika od Vodnika do Bora). 2. Jugoslavija in osvobodilna gibanja v svetu. 3. Ustavna dopolnila — nadaljevanje revolucije v času samoupravnega socializma. — Največ kandidatov je izbralo drugo temo. Zaključni izpiti v junijskem in jesenskem roku pa so pokazali, da so se kandidati dobro pripravljali za svojo prvo težko preizkušnjo v znanju.

Na zaključni svečanosti, ki je bila 26. junija ob 18. uri v avli gimnazije je bilo tudi mnogo predstavnikov društvenih in političnih organizacij in staršev dijakov iz obeh občin. Ravnatelj gimnazije prof. Ivan Justinek je podal pregled dogodkov ob zaključku leta in rezultate uspehov, kulturni in pevski program pa sta pripravila prof. Tina Romšakova in pevovodja Viktor Mihelčič. Vsi odličnjaki na zavodu so prejeli knjižne nagrade pa tudi dijaki, ki so se izkazali z delom v mladinski organizaciji, krožkih in športu. Dijaki kamniške gimnazije so v rokometnem tekmovalstvu srednjih šol ljubljanskega okrožja osvojili prvo mesto, dekleta pa tretje. Uprizorili so tudi uspelo mladinsko igro in jo večkrat ponovili za učence osnovnih šol. Tudi na republiškem tekmovalstvu iz posameznih predmetov so dijaki kamniške gimnazije dosegli lepe uspehe.

Rezultati 21. mature na gimnaziji Rudolfa Maistra v Kamniku v šolskem letu 1972-73 so v splošnem zelo dobri. V obeh četrthih razredih je bilo na koncu šolskega leta 44 dijakov, 16 fantov in 28 deklet. Od teh jih je 39 opravljalo zaključni izpit v junijskem roku, pet pa v septembrskem izpitnem roku. Z odličnim uspehom je opravilo zaključni izpit 6 kandidatov (štirje med njimi so bili oproščeni opravljanja izpita, ker so četrti razred izdelali z odličnim uspehom), 15 je bilo prav dobrih, 10 dobrih in 13 zadostnih. Predsednik maturitne komisije je bil ravnatelj gimnazije prof. Ivan Justinek.

Letošnji abiturienti kamniške gimnazije iz domžalske občine so: Bergant Janez, Celestina Barbka, Cerar Tatjana, Ivković Goran, Lužar Nika, Maligoj Igor, Mihelčič Tomaž (odlična — oproščena opravljanja zaključnega izpita), Pirnat Darko, Sušnik Jože, Ukmar Marjanca, Vidregar Marjan in Žitko Mija (odlična — vse ocene odlične).

Iz kamniške občine so opravili zaključni izpit: Benkovič Sonja, Drašler Tončka, Drolic Marica, Grkman Justa, Iskra Ema (odlična —

oproščena), Iskra Ida, Kepić Nika, Kočar Jože, Kvas Bogomir, Maren Irena, Majer Smiljana, Marković Brigita, Meglič Iztok, Novak Lidija, Pirc Nada, Perne Jožica, Podobnik Mojca, Poljanšek Ivanka, Podgoršek-Crljenič Darinka, Romšak Lidija, Ravnik Rožmarija (odlična), Rifl Alojz (odlična — oproščena), Sedlar Stojan, Simšič Danica, Strojjan Janez, Štebe Irena, Šlebir Mirko, Urh Anica, Voljkar Valerija, Verstovšek Vito, Zajc Srečko, Založnik Mojca, (odlična — oproščena). Erbežar Igor je s prav dobrim uspehom opravil zaključni izpit na

gimnaziji v mestu Burlingtonu (v ZDA).

Novo šolsko leto 1973/74 so na kamniški gimnaziji začeli 3. septembra v znamenju navala na prvi razred, v katerega se je vpisalo nad 90 dijakov tako, da so morali odpreti tri oddelke. Skupno se je vpisalo v gimnazijo 275 dijakov, kar je za 31 več kot v lanskem šolskem letu. To je do zdaj največje število dijakov v 29. letih delovanja tega najvišjega prosvetnega zavoda v kamniško-domžalskem okolišu.

Ivan Zika

## Napeljan je vodovod v deseti vasi

Dolgoletne želje vaščanov Krašca in okoliških vasi so bile, da bi dobili zdravo pitno vodo. Na tem območju ni studencev. Prebivalci na tem področju imajo zgrajene betonske vodnjake, v katerih se zbira deževnica. Ta pa je seveda odvisna od dežja. V sušnih letih je vode vedno manjkalo, ljudje so morali vodo voziti iz potoka Rače, ali pa iz precej oddaljenih izvirov in studencev izpod Mohorja. Najtežje je bilo pozimi, ko je zapadel sneg, kajti poti niso bile prevozne. V takih primerih ni bilo druge pomoči, kot da so z brzoparilniki topili sneg. Lahko si mislimo, kakšna je bila voda. No, pa nič ne de, samo da je bila tekoča.

Na vsakem zboru volivcev v Kraščah je bilo glavno vprašanje: kdaj se bo začelo z napeljavo vodovoda? Da se toliko časa ni začelo z izgradnjo vodovoda, je bil vzrok v tem, ker ni na tem območju ustreznega studenca. Končno se je našla rešitev. Izdelan je bil načrt, da se napelje voda iz Črnega grabna, to je iz Žirov, a priključila naj bi se že na vodovod Gradišče pri Lukovici. Skupščina občine Domžale je v letu 1972 določila za izvedbo programa zdrave pitne vode 30 starih milijonov ter s tem omogočila gradnjo vodovoda. Konec leta 1972 je bil sestanek vodovodne skupnosti, na katerem je bil izvoljen gradbeni odbor. Krajevna skupnost Moravče je prevzela izgradnjo kot investitor, Komunalno podjetje Domžale pa izvajanje del. Izdelan in sprejet je bil tudi pravilnik o členih vodovodne skupnosti in o njihovih obveznostih. Vsak član vodovodne skupnosti je podpisal pogodbo o višini prispevka, ki je znašal 3.000 din na gospodinjstvo, poleg tega pa so morali opraviiti za izgradnjo še 150 delovnih ur.

Dne 20. maja 1972 smo začeli z gradnjo, to je z izkopom za glav-

ni vodovod. Najtežje je bilo to, da se strojno ni dalo izvršiti izkopa, pač pa je bilo potrebno kopati ročno. Teren na tem območju je tako kamnit, da je bilo potrebno skale minirati in ročno razbijati z kladivi. Delo je iz dneva v dan napredovalo. Do 29. novembra lanskega leta je voda pritekla v vse vasi v dolini in to v Preserje, Imenje, Zg. Dole, Dvorje, Sv. Andrej, Sp. Dole, Krašče, Gorico in Prikrnico. Položenih je bilo 9 km glavnih vodov, poleg tega pa še cevi v dolžini 7 km za hišne priključke. Voda ni pritekla v vas Vrhe, ker jo je potrebno potiskati s črpalko. Letos spomlad smo nadaljevali z gradnjo. Zgradili smo črpalnico v Preserjah, na Vrheh pa rezervoar. Sedaj je voda pritekla tudi v vas Vrhe, ki ležijo na 450 m nadmorske višine. Poleg tega je bila narejena poveza-va Vrhe—Prikrnica. Tedaj je tudi vas Prikrnica dobila vodo z dovolj velikim pritiskom.

V zadnjem času smo v Prikrnici zgradili rezervoar za 80 m<sup>3</sup> vode. V tem rezervoarju bo dovolj vode za vse nižje ležeče vasi.

Niti ni minilo leto od tedaj, ko je prvič pritekla voda, pa so že kmetje opremili hleve z napajalniki za živino. Nekateri so si že izdelali tudi kopalnice in stranišča na izpiranje. Skoraj ni več hiše, ki še nima pralnega stroja.

Da je akcija uspela, se moramo zahvaliti predvsem nekaterim članom odbora KS Moravče in Komunalnemu podjetju Domžale, kakor tudi večini prebivalcem teh vasi, ki so vložili ogromno delovnega časa in truda. Tudi mladinska organizacija Domžale je z udarniškim delom prispevala svoj delež.

Rezultat našega napora in skupnega dela je ta, da ima še 120 hiš na območju domžalske občine zdravo pitno vodo.

Mavricij Orehek

FOTOKINO KLUB »MAVRICA« RADOMLJE vas vabi na ogled revije amaterskega filma in barvnih diapozitivov, ki bo v počastitev DNEVA REPUBLIKE v Kulturnem domu v Radomljah, dne 30. novembra s pričetkom ob 17. uri.

Vljudno vabljeni!

## ZA OBČINSKI POROČEVALEC

Občinska konferenca Zveze mladine Domžale želi zaposliti mlajšo administratorico z znanjem stroje-pisja in sposobnostjo komuniciranja z mladimi.

Delovno mesto je predvideno za 4 ure v dopoldanskem času. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

# Iz Črnega grabna

Krajevna vaška organizacija ZK Črni graben je imela 9. 11. 1973 v Zadrudnem domu v Lukovici svojo letno konferenco. Po poročilu, ki ga je podal dosedanji sekretar Marijan Stopar, se je razvila živahna diskusija predvsem o nadaljnjem razvoju Čevljarkega podjetja »Mojca«, problemih šolstva in problemih kmetijstva.

Razvoj Čevljarkega podjetja »Mojca«, kot je bilo na konferenci rečeno, je zagotovljen. Že 19. novembra 1973 se bo pričelo z izgradnjo novih proizvodnih prostorov, ki bodo »Mojco« Lukovica dvignili v občini na nivo sodobne proizvodnje obutvene industrije. Do konca leta 1973 predvidevajo celo 1,4 milijarde S din celotnega dohodka s 65 zaposlenimi. Do konca leta 1980 pa bodo zaposlili 280 ljudi, predvsem žensk. S tem se Črnemu grabnu res obetajo boljši časi.

Glede kmetijstva je bilo rečeno, da je v osmih krajevnih skupnostih v Črnem grabnu kar 609 kmetij, vendar samo še 256 kmetij preživlja družinske člane. Rečeno je bilo še, da tudi tisti, ki se bavijo izključno s kmetijstvom, ne proizvajajo za trg razen mleka, kakšne tone krompirja in nekaj glav živine, nobenih množičnih kmetijskih viškov. To jim onemogočajo predvsem težke terenske razmere in še dokajšnje nezaupanje do novih oblik kmetijske specializirane proizvodnje, povezane s turističnimi potrebami.

O šolstvu je bilo rečeno, da smo storili korak naprej. Kadrovsko se je šola obogatila, uvedena je bila celoletna mala šola, zboljšala se je prehrana otrok v šoli itd. Vendar pa dva problema v šolstvu Črnega grabna nista rešena. Prvi problem se kaže v stanovanjskem primanjkljaju. Veliko prosvetnih delavcev se vozi v šolo. Nekateri celo nad 30 km. To poleg drugih težav povzroča 25 % fluktuacijo prosvetnega kadra na šoli Brdo.

Drugi problem Črnega grabna pa je šola v Krašnji, ki je stara nad 300 let. Stavba je bila zgrajena v povsem druge namene, samo za šolstvo ne. Kljub vsem adaptacijam, ki so spremenile nekdanjo »furmansko« hišo v šolo, je ta šola »čudo v Krašnji«, kot so ga imenovali na konferenci. Rečeno je bilo še, da se danes pojavljajo v svetu razne epidemije boleznih in da s skrajno skrbjo učitelji te šole

preprečujejo, da se našim najmlajšim ne zgodi kaj hudega.

Po sklepu političnega aktiva občine in političnega aktiva Črnega grabna iz februarja 1972, se bo moralo v drugi fazi izgradnje šolske mreže zgraditi novo šolsko poslopje tudi v Krašnji.

Krajevna skupnost in družbeno politične organizacije Krašnje ter šola Brdo so zahtevale od pristojne službe pri skupščini občine Domžale že dvakrat rezervacijo zemljišča za šolo v Krašnji in vendar ni nihče odgovoril na dve pismeni vlogi.

Občani in tudi člani ZK se sprašujejo, kaj je z rezervacijo zemljišča za šolo v Krašnji? Služba pri skupščini občine Domžale bo verjetno toliko časa odlašala s to rezervacijo, dokler primerna zemljišča v Krašnji ne bodo pozidana s stanovanjskimi hišami.

O teh in še drugih vprašanih smo govorili na konferenci ZK Črnega grabna.



Tehniška srednja usnjarska galanterijska šola Domžale je v oktobru praznovala 25-letnico svojega plodnega delovanja. V tem obdobju je iz te šole prišla vrsta mladih strokovnih kadrov, ki se uspešno uveljavljajo v najrazličnejših organizacijah usnjarske, galanterijske, kemične in druge industrije. Direktor šole, dipl. ing. Oton Jurko pozdravlja prisotne na tej slovesnosti



Letošnje komemoracije ob dnevu mrtvih na domžalskih Žalah se je udeležilo veliko ljudi. Tako, kot tudi drugod, smo se spomnili z govori, recitacijami in žalostinkami tistih, ki so žrtvovali svoja življenja za našo svobodo

Na koncu je bil za sekretarja osnovne organizacije ZK Črni graben izvoljen Anton Kos.

Član ZK Črni graben

## DOBENSKE IVERI

Meseca septembra je Krajevna skupnost Mengeš sklicala sestanek prebivalcev naselja Dobeno, ki so razpravljali o dveh pomembnih vprašanjih:

- ureditvi ceste na Dobeno,
- o zdravi pitni vodi oziroma vodovodu.

Na sestanku, ki sta se ga udeležila tudi predsednik KS Mengeš Anton Blejc in tajnik Marjan Majcen, so se pri Ručigaju občani zbrali 100-odstotno.

Razprava o cesti, za katere ureditev je KS pripravljena prispevati 40 kubičnih metrov peska, je pokazala veliko samoiniciativnost s strani samih občanov. Ti so obljubili, da bodo sami popravili nujno potrebne odtočne kanale, da bi lahko KS dala še dodatnih 10 kubičnih metrov peska za ureditev ceste med Spodnjim in Gornjim Dobenom.

Vprašanje zdrave pitne vode je na tem območju že dolgo prisotno. Razprava je pokazala, da trenutno ni mogoče realno razpravljati o gradnji vodovoda (stal bi približno 1.500.000 din), vaščani bi radi pomagali s samopriskevkom, vendar

je še to skoraj nemogoče zaradi maloštevilnosti in revnosti prebivalcev.

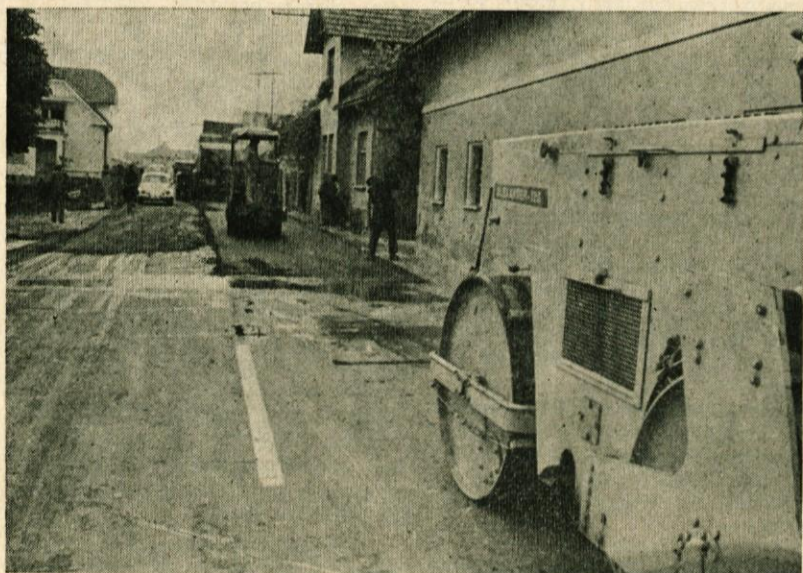
Vsekakor pa je nujno, da se reši problem zdrave pitne vode, ki je zelo kričeč, skoraj nevzdržen. Ne, da bi primanjkovalo vode, ampak zaradi njene slabe kvalitete. Analiza o podatku vode ni potencirana. To analizo je naredil Zavod SRS za zdravstveno varstvo v Ljubljani iz vzorcev, ki so bili vzeti iz petih vodnjakov. Ocena te vode je porazna. Največja onesnaženost vode iz nekega vodnjaka je 12.000 klic na kubični meter.

Povprečno okuženje vse vode na Dobenu je 3672 klic v kubičnem mestru. Dokument izkazuje, da niti en vodnjak ne ustreza predpisom o normah za uživanje vode. Jasno je, da so vse tako »shranjene« vode (mislim na meteorne vode) okužene, pa naj bo to na Dobenu ali kjerkoli. Med razpravo, kaj je potrebno napraviti v tako kritičnem stanju vode, je bil dan predlog tov. Majcna (verjetno še najbolj umešten, cenen in hitro izvedljiv), da bi namestili strokovno izvedene vodne filtre. Nastane pa drugo vprašanje, kako bi se voda strukturno spreminjala v vodnjakih, dokler ne bi bili filtri plastificirani.

Odperto je bilo vprašanje prevoza otrok v šolo, ki je oddaljena uro in pol. Na zastavljenem vprašanju je bil odgovor negativen. Vzrok za to je, da je na Dobenu premalo otrok. Pohitite z naročili!

Vaščanom Srednjega in Gornjega Dobena je bilo postavljeno vprašanje, če se strinjajo s predlogom, da bi se prodajale parcele za počitniške hišice na njihovem področju. Ker je šlo za spodbudni predlog njihovega napredka, je bil dan predlog na glasovanje. Sprejet je bil z vdrim odobravanjem in komentiran o dobrinah s pridobljenimi sredstvi.

Izredno umesten predlog in dobrohoten je bil podan s strani KS Mengeš, da bi poslali na Dobeno kmetijskega referenta, ki bi bil dobrodošel svetovalec med vaščani. Morda bi se pa le dalo speljati marsikateri strokovni nasvet v dobrobit vaščanov pod geslom »vi nam — mi vam«. Samovoljno predlagam, da bi poleg kmetijskega referenta prišel še zastopnik živilske industrije na razgovore s kmeti Dobena. Morda bi tudi ta veja kmetijstva kaj rodila.



Asfaltiranje Savske ceste v Domžalah. Prepričani smo, da bomo podobne posnetke lahko kmalu naredili tudi na drugih, ravno tako potrebnih cestah v naši občini in v samih Domžalah

## SPOMENIK PADLIM BORCEM

Kakor vsako leto, so se tudi letos spomnili vaščani spomenika padlim borcem na Dobenu. Kakor želi pieteta živih do mrtvih, tako so tudi očistili in okrasili spomenik borcem domačinom za Dan mrtvih. Lepa samoiniciativa živih. Škoda je le, da se ne ve, kdo je darovalec zlatega venca pred spomenikom, pa naj si bo to organizacija ali osebnost. Zato je zaželeno, da bi v bodoče darovalec opremil venec z posvetilom na traku.

Ivan Dobovšek

## IZ PISARNE UPOKOJENCEV

Naša prizadevanja, da bi pisali več o naših problemih v Občinskem poročevalcu se še niso uresničila, kljub temu, da smo že dvakrat prosili, da nam pišete o problemih, ki vas tarejo. Upravni odbor DU je prepričan, da je dovolj novic, o katerih bi lahko pisali, vendar tega do sedaj še niste naredili.

Morda se bojite podpisati vaše članke, vendar vam zagotavljamo,

da boste lahko ostali nepodpisani, seveda če bo vsebina članka resnična. Da imate veliko problemov je razvidno tudi iz vaših obiskov v pisarni v Domžalah na Kidričevi cesti nasproti tovarne Univerzale, kjer redno poslujejo vsak ponedeljek in petek od 8. do 12. ure.

Vse upokoјence prosimo, da čimprej poravnajo članarino za leto 1973. To lahko vplačate osebno v pisarni ali pa proti potrdilu našim poverjenikom in to za Domžale in Študo Ivanu Grmeku, za Vir tov. Belaku, za Dob, Krtino in Turnše Ivanu Štruklju, za Črni graben Janezu Korošču, za Jarše Tomažu Smoletu, za Lukovico Jožetu Pergarju, za Radomlje Pepci Miš, za Homec in Nožice Ivanki Jerman.

Nace Vodnik

## POŠTA MENGEŠ

Upamo na dobre uspehe za boljše življenje!

Ker Pošta Mengeš še ni popravila, na osebno intervencijo Dobenčanov, poštnih omaric za Dobeno, tem potom javno prosimo, da to opravi v zadovoljstvo prizadetih strank. Hvala!

# Uspeh je le v pravih medsebojnih odnosih

Davčna uprava je v mesecu juliju pismeno opozorila nekatere obrtnike uslužnostne obrti za poravnavo 10% davka od storitvenega prometa. Iz službenega obvestila davčne uprave je razvidno, da so zavezanci dolžni obračunati in poravnati ta davek za 7 mesecev 1973. leta in da morajo do vsakega 25. v mesecu predložiti prijavo in plačati ustrezno vsoto. Ta poziv, ali opomin se končuje še z opozorilom glede kazenske sankcije, kolikor zavezanec ne bo predložil v določenem roku obračuna in tudi plačal.

Do tu je popolnoma v redu. Davčna uprava je storila svojo »službeno dolžnost« in »uradno« obvestila zavezanca. To je službena stran, ki je zakonito utemeljena in administrativno izvršena.

Moj namen je v tem, da prikazem življenjsko reakcijo na navedeni opomin. V razgovoru s prizadetimi lahko ugotoviš, da je reakcija nasprotna, to je v obliki kritike in še kaj drugega. Nekateri iznašajo pripombe, kot so: »samo davke nam nabijajo« ali »saj sploh ne vem, kakšne davke imamo«. Mirno lahko priznamo, da takšen službeni opomin marsikateremu povzroči vročo kri. Tu ni izjeme: od občine pa do uslužbenca letijo prav gorke. Vse to pa je povzročil službeni dopis občine.

Če pa sedaj gledamo skozi prizmo življenja prizadetega, ugotovimo, da tu nekaj manjka. Kot pravimo »medsebojni odnosi« so lahko dobri ali slabi. V tem primeru se nam pokažejo ti odnosi slabi. Zavezanec-obrtnik je človek, ki ima veliko skrbi. Zaradi stalnega dela mnogokrat ni v toku družbenih dogajanj in se čuti tudi osamljenega. Če gledamo iz tega zornega kota davčnega zavezanca, pridemo do zaključka, da s samo administrativnimi posegi slabimo medsebojne odnose.

Ko sem zavezancu razvozlat in razložil obvezo tega davka in mu

s številkami dokazal, kaj je boljše, ali redno plačevanje ali na koncu leta, je ugotovil, da je res bolj koristno za njega, da redno poravnava to obvezo. Ob spoznanju, da se mu plačani davek prizna ob koncu leta kot materialni strošek in da mu ga prihodnje leto ne bo treba plačevati za nazaj, je postal drugačnega mnenja. Doumel je, da le ni vsega kriva davčna uprava, ampak tudi sam.

Torej, to je sedaj ta življenjska pot dobrih odnosov. Če človeku pišeš je eno, če se pa pomeniš z njim, pa je drugo. V naši družbi iščemo vse možne poti do sporazumevanja in sodelovanja na podlagi razgovorov in odgovorov. V tem dogovarjanju in sporazumevanju pa se krepijo »medsebojni odnosi« s ciljem dobrega in uspešnega sodelovanja. Verjetno je hiba v naši davčni politiki v administrativnem sodelovanju, ko namesto, da krepimo medsebojne odnose, jih dejansko razdvajamo. Potrebno bo najti tisto pot, po kateri bomo prišli do sodelovanja in zaupanja. To pa ne bomo dosegli z odloki in administracijo, temveč z razgovorom. Davčna uprava ima svoj izgrajen kader, ki bi lahko imel v takih primerih širše razgovore, posvetovanja in s tem dajal impulz zaupanja in utrjeval medsebojne odnose. Zavedati se moramo, da imamo opraviti s človekom, kateremu želimo dobro v naši samoupravni družbi. To dobro pa ne bo trdno, če ne bo medsebojnega zaupanja in sodelovanja.

Za zaključek bi pripomnil samo tole: živo se še spominjam začetnih poveljnih let. Bila so izredno težka, kajti primanjkovalo nam je vsega. Bili smo stalno na terenu med ljudmi, se z njimi razgovarjali, jih prepričevali, da si gradimo boljše življenje, vplivali smo jim s preprosto besedo zaupanje in jih vzpodbujali k sodelovanju. Danes vidimo, da uspeh ni izostal in to ve ves svet.

Jože Vodeb

# Dušan Šlajpah

Živimo v časih, ko se dogajajo velike stvari: komaj smo dobro preboleli eno vojno, smo se za las umaknili drugi; komaj smo se dobro otresli »varuhov« z leve in desne, že nosi Jugoslavija pred vsem svetom zastavo sodobnega socializma, ki pomeni up in nado dobri polovici človeštva; še včeraj drobiž za poravnavo računov med svetovnimi velesilami, stojimo danes na čelu »tretjega sveta« — veliki skupini neuvrčenih držav vsega sveta. In še bi lahko naštevali, kako je bogat naš čas velikih dogodkov in sprememb v svetovnem merilu.

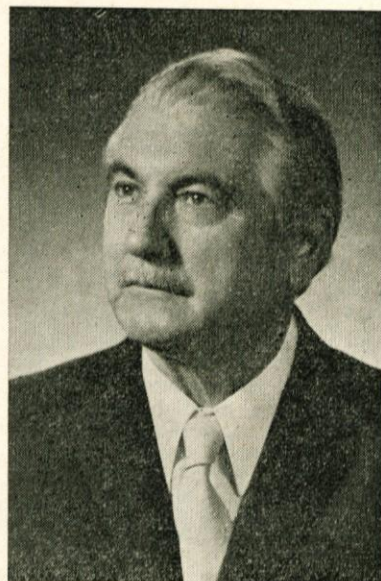
Vendar ob vsem tem ne smemo pozabiti, da je nosilec vseh teh in takih dogodkov človek in pa, da je življenje, vsakdanje življenje, sestavljeno iz množice drobnih dogodkov, drobnih dejanj, da tudi največje stavbe slonijo na množici drobnih kamenčkov, ki jih medsebojno družijo cement v nezdroljivo osnovo.

In ker se tega zavedamo, se spominjamo danes moža, ki predstavlja tak droben kamenček v silni stavbi jugoslovanskega socializma, kamenček, ki ga cement humanističnega socializma povezuje s tisoči in milijoni njemu podobnih v nepremagljivo množico zavestnih nosilcev naprednih človeških idej.

V mislih imamo občinskega veterinarskega inšpektorja, diplomirane veterinarja Dušana Šlajpaha, ki je v začetku prejšnjega meseca slavil šestdesetletno rojstva, prvega v prihodnjem mesecu pa bo dopolnil 25 let, kar živi in deluje v Domžalah.

Dušan Šlajpah se je rodil 3. oktobra 1913 v Ljubljani, očetu Ignacu Šlajpahu, deželnemu živinozdravniku na Brdu pri Lukovici. Le slučaj je nanesel, da ga ne moremo imenovati svojega soobčana po rojstvu. Sila takratnih razmer pa je očeta Ignaca, z njim pa tudi Dušana gnala, da je še kot otrok in mladenič živel v številnih krajih Jugoslavije in spoznaval ljudi vseh narodov in skoraj vseh narodnosti Jugoslavije. Živel je v Makedoniji, Dalmaciji, Vojvodini, Slavoniji, Srbiji in na Kosmetu. Maturiral je v Novem Sadu in se vpisal na veterinarsko fakulteto v Zagrebu. Skupaj z družino, ki je takrat živela v Križevcih pri Zagrebu, je bil leta 1941 izgnan v Kosovsko Mitrovico, kjer se je kmalu vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Kot tak je 1942. leta pobegnil v Beograd, od tam pa je v oktobru 1944 odšel s slovenskim bataljonom V. udarne krajiške divizije na sremsko fronto. Kot veterinarski referent I. krajiške brigade se je udeleževal težkih bitk na sremski fronti in sodeloval pri osvoboditvi Slavonije in severno-vzhodne Slovenije. Na tem težkem in burnem pohodu po severnem robu Jugoslavije si je tov. Šlajpah pridobil številne prijatelje, ki so spoznali v njem dobrega borca, tovariša in človeka. Le redki so danes v Jugoslaviji veterinarji približno njegovih let, ki ne bi, bodisi iz študijskih ali vojaških let poznali priljubljenega »Duleta«.

Kmalu po osvoboditvi domovine je bil tov. Šlajpah demobiliziran. Leta 1946 je diplomiral in leta 1947 nastopil obvezni staž v Centralni veterinarski bolnišnici v Ljub-



ljani. Takratne potrebe pa so zahtevale, da ni mogel niti dokončati enoletnega staža — že konec leta 1947 je bil nastavljen za občinskega veterinarja v Žalcu, 1. decembra 1948. pa je bil prestavljen v Domžale, prav tako za občinskega veterinarja. In v Domžalah je ostal vse do danes, čeprav mu včasih ni bilo lahko vztrajati. Po srcu mehak, ljubitelj cvetja in vsega, kar nudi lepega narava, pri delu pa neutruđen in požrtvovalen, je tov. Dušan pognal korenine v naši občini. Gotovo ni v vsej občini hiše, kjer v tem četrstoletju ne bi bil nudil svojega znanja in srca. Še v časih, ko nam je kolo pomenilo standard, je ničkolikokrat prevozil vse naše hribe in doline, pa naj je bilo podnevi ali ponoči. Menda ni kmečkoga človeka v občini, ki ne bi poznal živinozdravnika Šlajpaha, ki zna biti tudi hud, kadar je treba, ki pa je dostikrat sam plačal zdravila in brezplačno opravil tudi najdaljšo pot, če je videl, da je v hiši revščina. Vedno vnet za vse napredno je tov. Šlajpah sodeloval pri ustanavljanju Veterinarskega zavoda v Domžalah, pomagal pri nastajanju in razvoju številnih družbenih živinorejskih obratov, pa svetoval in pomagal tudi najmanjšemu zasebnemu živinorejcu v občini. Kot dober praktični veterinar je krotbil in ukrotil dva huda navala slinavke in parkljevke, nešteto primerov prašičje kuge, zatrl do kraja tuberkulozo pri živalih, uspešno posredoval proti številnim primerom kokoške kuge in še drugih kužnih bolezni pri živalih. Prav tako uspešen pa je bil tudi pri neštetih porodih pri kravah, svinjah in pri številnih obolenjih domačih živali.

In kadar je bilo potrebno, tov. Šlajpah nikoli ni godrnjal, če je moral na pomoč ob hudih pojavih nevarnih bolezni, bodisi na skrajni zahod naše domovine ali pa v najbolj zaostale predele našega jugovzhoda. Pa kaj bi še naštevali — saj ga vsi poznamo kot strokovnjaka, požrtvovalnega delavca in dobrega človeka!

Ob njegovem dvojnem jubileju želimo tovarišu Šlajpahu še dolgo vrsto zdravih in uspešnih let v našem krogu!

Občan



# Zlata poroka Ivane in Mihe Adlešič

II. svetovna vojna ga je zatekla v Šestinah pri Zagrebu, od koder se je po kapitulaciji vrnil domov.

Med NOB je družina aktivno delala za OF. Najstarejša hči Slavka in sin Stane sta bila člana SKOJ in sta aktivno delala za NOB.

Po osvoboditvi je leta 1946 prevzel posestvo na Gorjuši in se poskusil uveljaviti kot kmetovalec. Številna družina, odkupi, slabe letine in drugo so bili vzrok, da je pomanjkanje bilo še vedno prisotno.

Da bi težave bile še večje, jima je neznan storilec leta 1947 zažgal domačijo, v kateri je izgorelo domala vse premoženje. Od tega si dolgo nista mogla opomoči.

Miha Adlešič je po vojni še nekaj časa aktivno politično deloval, saj je bil dve leti predsednik Krajevne odbora v Dobu, nato pa se je posvetil družini in posestvu.

Leta 1955 se je odpovedal posestvu in se ponovno zaposlil v tovarni Helios kot vratar. Istočasno je kupil drugo hišo v Ihanu in se tja preselil z družino. Upokojen je bil februarja 1958. leta in od takrat živi skupaj z ženo v svoji hiši v Ihanu.

Kot je vse minljivo, so minljive tudi težave in revščina. Zlatoporočencema je ostalo 10 otrok od 15 rojenih, vse sta spravila h kruhu in vseh 10 je danes poročenih in imajo svoje družine. Jesen svojega življenja preživljata v miru in zadovoljnih, spoštovani in ljubljena od vseh svojih 10 otrok, 24 vnukov in 3 pravnukov.

Ob tem visokem jubileju se tudi uredništvo pridružuje iskrenim čestitkam z željo, da bi še dolgo živela v širokem družinskem krogu!

Miha Adlešič je bil rojen 6. 8. 1899 v Adlešičih v Beli krajini, kot tretji otrok Ivana in Ane Adlešič. Oče je bil po poklicu čevljar, mati pa gospodinja. V družini se je rodilo 6 otrok. Zaradi slabih gmočnih razmer je Miha moral takoj po osnovni šoli v službo. Komaj 14 let star je šel v Metliko za hlapca na posestvo Mikoli Marije. Na tem posestvu je ostal vse do I. svetovne vojne, ko so ga 17 let starega vpoklicali v vojsko. Boril se je na italijanski fronti, kjer je bil po 8. mesecih ujet in odpeljan v ujetništvo, kjer je ostal do konca vojne. Domov pa se je vrnil konec 1918. leta. Po vojni se je ponovno zaposlil pri prejšnjem delodajalcu, kjer je ostal 2 leti.

Leta 1920 je po razpisu prišel v Domžale k tovarnarju Oberwalderju, kjer je bil eno leto za hlapca, potem pa je šel v tovarno, kjer je delal v oddelku klobukov. Tako se je Miha Belokranjec naselil v Domžalah. V tovarni klobukov je srečal Ivano Šmejc in se leta 1923 z njo poročil.

Ivana Šmejc je bila rojena 27. 11. 1903 na Količevem, kot drugi otrok Jožeta in Ivane Šmejc. Oče je bil delavec, zaposlen v mlinu pri »Majču«, mati pa je bila gospodinja. V družini se je rodilo 11 otrok, od katerih jih je 6 odraslo. Številna družina in skromna sredstva za preživljanje so jo kmalu prisilile, da se je zaposlila. Komaj štirinajstletna se je zaposlila v »Novi tovarni klobukov« (tovarna, kjer je sedaj občina).

Toda tovarna je kmalu propadla in Ivana se je zaposlila pri Oberwalderju, kjer je spoznala bodočega moža Miha.

Čeprav sta se že preje spoznala, se je njuno skupno življenje začelo s poroko 7. 10. 1923. Poroka je bila v Mengšu.

Skupno življenje zlatoporočencem ni bilo posejano z rožicami. Stkano je iz naporenega dela in trpljenja, iz pehanja za vsakdanji kruh, ki ga je največkrat primanjkovalo. Že leta 1924 se je rodil prvi otrok, nato drugi, tretji, vse dokler ni na svet prijel petnajsti. Prehraniti in vzdrževati tako številno družino ni bilo enostavno.

Čeprav sta si v začetku skupnega življenja uspela zgraditi majh-

no hišico na Količevem, sto jo kmalu morala prodati, ker je za številno družino postala pretesna. Odselila sta se v Krtino, nato na Vir, iz Vira v Zaboršt, iz Zaboršta na Gorjušo in iz Gorjuše v Ihan.

Zaradi otrok je Ivana pustila delo in se posvetila otrokom, tako je Miha sam služil kruh. Leta 1925 je zapustil tovarno Oberwalder in se zaposlil v današnjem Heliosu, kjer je ostal vse do konca II. svetovne vojne, ko je prevzel po izvedeni agrarni reformi posestvo na Gorjuši.



Zlatoporočencema Ivana in Miha Adlešič s svojimi otroci. Od leve proti desni stojijo hčerke: Zinka, Slavka, Mici, Mihaela, Ivanka, Vida, Štefka in Tončka. Pri mami in očetu sedita: Stane in Miha

## ŠPORTNI POROČEVALEC

### KRONIKA TELESNE KULTURE V DOMŽALAH

Od leta 1932 dalje so domžalski športniki dosegli vse večje uspehe in kvaliteten vzpon. Telovadci so se pojavili na tekmovanjih zveznega razreda. Igrali so odbojko, ki je zamenjala žensko hazeno. Smučarji sokolskega društva so prinašali prve diplome, dosežene na republiških prvenstvih Smučarske zveze, saj je znano, da je slovenska sokolska organizacija imela leta 1937/38 nad 10.000 aktivnih smučarskih tekmovalcev, predvsem tekačev. Zadrževala je strelska družina, ki ji je predsedoval magister lekarnar Milič. Sekcija za tenis pri SK Domžale se je osamosvojila 1935. leta. Ustanovljen je bil Teniš klub Domžale, ki mu je predsedoval pokojni ing. Stane Skok. Kaj hitro je bilo igrišče za Landstätterjevo tovarno opuščeno in zgrajeno novo z garderobo pri Bertoncelejevem mlinu. Telovadci tudi niso ostali samo na svojih orodjih na telovadiščih in telovadnicah. Vidimo jih na nogometnih igriščih, atletskih stezah, pri plavalcih in težkoatletih. Kolesarji — z novo juniorsko generacijo — osvajajo na republiških prvenstvih najvišje naslove in visoka priznanja. Ugled športa in športnikov iz Domžal raste, tedanj trg je zaradi njih vedno bolj znan širom po domovini.

### DEJAVNOST MLADINSKEGA ODSEKA

V domžalskem PD deluje tudi MO, ki je začel živahneje delovati šele v zadnjem času.

V letošnjem letu je bilo 8 mladinskih izletov. Sedaj nam je uspelo dobiti zasilne prostore za sestanke in knjižnico. Tako smo lahko organizirali planinsko šolo, ki se je začela 7. novembra. Glavni organizator planinske šole je bil mladinski vodnik in sedaj načelnik MO Martin Štifter. V PŠ bodo slušatelji dobili osnovno znanje iz teorije in prakse, ki je nujno potrebno vsakemu planincu pri njegovem udeleževanju v gorah. Razširili bomo akcijo pionir-planincev in s tem omogočili najmlajšim koristno izrabo prostega časa v naravi. V sezoni 1973/74 bomo organizirali 12 mladinskih izletov in 4 v okviru planinske šole ter se udeležili pohodov v spomin na NOB.

27. in 28. oktobra smo se udeležili pohoda po poteh II. grupe odredov, ki ga je organiziral MO PD Kamnik. Pot nas je vodila iz Kamnika na Kamniški vrh, Bistrice, Dol, Malo planino, Črnivec in nazaj v Kamnik.

Mladinski odsek organizira s pomočjo alpinističnega odseka predavanja z barvnimi diapozitivi o gorah in alpinizmu. Letos smo imeli že 11 predavanj in upamo, da jih bomo imeli še veliko in to v solah ter ustanovah.

### Telesna kultura na novi poti

Dne 9. novembra 1973 je bila v Domžalah ustanovna skupščina, na kateri je bila ustanovljena Temeljna telesnokulturna skupnost Domžale. Ustanovne skupščine se je udeležilo 90 % delegatov, kar kaže, da je velik interes za hitrejši razvoj telesne kulture v občini. To je pokazala tudi vsestranska in bogata razprava.

Na ustanovni skupščini so delegati obravnavali stanje telesne kulture v občini, naloge organov telesnokulturne skupnosti v letošnjem in prihodnjem letu in sprejeli statut skupnosti ter poslovnik o delu skupščine. Med najpomembnejšimi sklepi je bila odločitev, da naj skupščina do konca letošnjega leta sprejme plan razvoja in financiranja telesnokulturne dejavnosti za leto 1974. Sklenjeno je bilo tudi naj se takoj pristopi k pripravi samoupravnega sporazuma o financiranju telesnokulturne dejavnosti. Poleg teh sredstev si bo v letu 1974 potrebno še zagotoviti tudi sredstva iz občinskega proračuna.

Na skupščini so bile opravljene tudi volitve v organe skupščine.

Za predsednika skupščine je bil izvoljen tov. Miro Varšek dipl. oec., za njegovega namestnika pa dr. Mitja Šircelj.

Za predsednika izvršilnega odbora je bil izvoljen Stane Skok dipl. pravnik, za njegovega namestnika pa Franc Zabret.

Za člane izvršilnega odbora so bili izvoljeni:

Vladimir Petkovič mgr. farmacije, Matjaž Pavlin, Franc Rak, dr. Mitja Šircelj, Janez Velepec, Franc Zabret, Pavlin Zule, prof. Metod Klemenc, Stane Skok dipl. pravnik, Emil Maver, Ljubo Dostal, ing. Jože Zevnik, Slavko Matičič, dipl. oec., Marjan Stražar, Ferdinand Sever, Marjan Hafner in Tone Sitar.

V skupščinski nazorni odbor so bili izvoljeni:

Jože Orehek, Jože Šinkovec, Andrej Burgar, Marjan Kaliman, Slavko Banko in Martin Andrejka.

Za delegate v republiški telesnokulturni skupnosti so bili izvoljeni: Jože Skok, Franc Zabret, Marjan Trobec, ing. Miha Kosec in prof. Metod Klemenc.

Novoizvoljenim članom organov skupščine, kakor tudi predsednikoma in njegovima namestnikoma k izvolitvi čestitamo in jim želimo, da bi uspešno opravili svoje delo ter zagotovili telesni kulturi vsestranski in hitrejši razvoj.

S. K.

**Skupščina občine Domžale**

**Občinska konferenca SZDL Domžale**

**Občinska konferenca ZKS Domžale**

**Občinski sindikalni svet Domžale**

**Občinska konferenca ZMS Domžale**

**Občinski odbor ZZB NOV Domžale**

**Občinska konferenca RVS Domžale**

Živilski kombinat

**»ŽITO« LJUBLJANA**

POSLOVNA ENOTA DOMŽALE

PRIPOROČA

SVOJE KVALITETNE IZDELKE

IN ČESTITA ZA PRAZNIK



**TOSAMA**

V jubilejnem letu podjetja  
se posebno spominjamo  
vseh poslovnih prijateljev,  
delovnih kolektivov  
in občanov  
občine Domžale  
ter jim za praznik  
iskreno čestitamo  
in želimo  
mного delovnih uspehov

**TOSAMA DOMŽALE**

Če želite biti oblečeni  
športno in elegantno,  
nosite konfekcijo  
in pokrivala  
tovarne klobukov,  
slamnikov in konfekcije

**»UNIVERSALE«  
Domžale**

Izdelki so iz klasičnih  
in modnih materialov,  
v različnih barvah  
in velikostih  
ter primerni za vsakogar

# Za praznik republike — 29. NOVEMBER — čestitajo

<p>EKSPLOATACIJA, PREDELAVA IN OPLEMENITENJE NEKOVIN</p> <p><b>»TERMIT« DOMŽALE</b></p> <p>SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA PROIZVODNJO LIVARSKEGA POMOŽNEGA MATERIALA</p>	<p><b>Opekarna Radomlje</b></p> <p>čestita občanom za občinski praznik in priporoča svoje izdelke</p> <p>modularni blok, votlak 1,5, zidak, stropnjake, monta 12 in monta 15, roletnik, ograjnik</p> <p>Cenjenim kupcem zagotavljamo kvaliteto, ugodne prodajne cene, kratek dobavni rok in po želji dostavo na gradbišče.</p>	<p><b>KOMUNALNO PODJETJE DOMŽALE</b></p> <p>priporoča svoje storitve</p>	<p><b>HIDROMETAL Mengeš</b></p> <p>nudi svoje proizvode in kvalitetne usluge</p> <p>ČESTITAMO ZA PRAZNIK</p>
<p><b>LJUBLJANSKA BANKA</b></p> <p>PODRUŽNICA DOMŽALE</p> <p>Čestitamo občanom za praznik in priporočamo svoje usluge</p>	<p><b>MELODIJA MENGEŠ</b></p> <p>Proizvajamo glasbene instrumente, zvočne notne table.</p> <p>Priporočamo svoje izdelke in čestitamo za praznik.</p>	<p><b>MLINOSTROJ DOMŽALE</b></p> <p>TOVARNA MLINSKIH STROJEV</p> <p>Priporočamo svoje kvalitetne proizvode in čestitamo za praznik</p> 	<p><b>»TOVARNA FILCA« Mengeš</b></p> <p>Izdelujemo in prodajamo tehnične in iglaste filce ter sodobne obloge za pode</p> <p>Za praznik čestitamo in se priporočamo</p>
<p><b>TAMIZ Mengeš</b></p> <p>Uredimo vam kvalitetno opremo za trgovske lokale, hotele in gostinske obrate</p> <p>Se priporočamo in za praznik iskreno čestitamo</p>	<p><b>SERVO MIHALJ IPK ZRENJANIN OLJARNA DOMŽALE</b></p> <p>Priporoča kvalitetna jedilna olja in čestita občanom ob prazniku</p>	<p><b>Obrtna zadruga SLAMNIK Mengeš</b></p> <p>proizvaja in priporoča svoje izdelke</p> <p>Kolektiv čestita občanom za praznik</p>	<p><b>d u Domžale</b></p> <p>Nudimo vam izobraževanje na vseh področjih, tiskarske usluge v lastni tiskarni, branje knjig v knjižnici Domžale, Mengeš, Moravče</p> <p>ČESTITAMO OBČANOM ZA PRAZNIK</p>
<p>TOVARNA POZAMENTERIJE</p>  <p><b>Mengeš</b></p> <p>Priporočamo vse vrste tkane elastike, svileno in najlon elastiko, elastične in neelastične trakove, vrvice, trakove</p> <p>ZA PRAZNIK ČESTITAMO</p>	<p><b>SEMESADIKE</b></p>  <p>IZVOZNO UVOZNO PODJETJE SEMESADIKE MENGEŠ</p> <p>z delovišči</p> <p>Semenarno in Drevesnico Mengeš Drevesnico v Radvanju pri Mariboru in Drevesnico v Tišini pri Murski Soboti</p> <p>nudi gozdno seme, sadike za pogozdovanje in okrasne nasade ter storže za okras in se priporoča</p>	<p><b>OBRтна ZADRUGA »ZORA« Domžale</b></p> <p>priporoča usluge in čestita občanom za praznik</p>	<p><b>SLOVENIJALES Radomlje</b></p> <p>proizvaja žagan les, jedilne in sedežne garniture</p> <p>Priporočamo proizvode in čestitamo</p>
<p><b>AVTOSERVIS DOMŽALE</b></p> <p>servisira vozila VW, volvo, audi, mercedes. Popravlja tudi vsa ostala vozila.</p> <p>Svoje usluge priporočamo. Pridružujemo se čestitkam.</p>	<p><b>GOSTIŠČE</b></p> <p><b>»Pri Konšku« Trojane</b></p> <p>— AVTOMATSKO KEGLJIŠČE — IZBORNA KUHINJA — DOBRE PIJAČE — SOLIDNA POSTREŽBA</p> <p>GOSTOM IN OBČANOM ISKRENO ČESTITAMO!</p>		
 <p><b>HELIOS</b></p> <p>barve — laki — emajli — kiti — škrobi — dekstrini — lepila — umetne smole</p> <p>KEMIČNA INDUSTRIJA DOMŽALE Ljubljanska 114</p>	<p>Kolektiv delovne organizacije</p> <p><b>»NAPREDEK« Domžale</b></p> <p>čestita vsem občanom za praznik republike, obenem pa se priporoča za nakup vsakovrstnega potrošnega blaga v svojih prodajalnah širom občine.</p>		

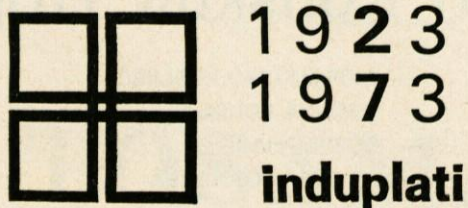
Ob državnem prazniku, 29. novembru, želimo vsem občanom, sodelavcem in poslovnim prijateljem veliko uspeha v nadaljnjem utrjevanju socialistične graditve naše družbe



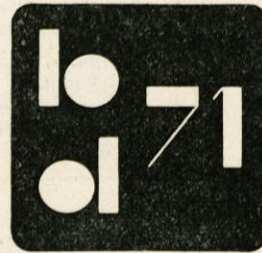
in obenem priporočamo svoje kvalitetne izdelke:  
damske in moške torbice,  
potovalne torbe (kovčke),  
damske in moške pasove,  
damske, moške in otroške rokavice vseh vrst  
in kakovosti, ter drobno galanterijo

**»MOJCA« ČEVLJARSKO PODJETJE  
LUKOVICA**

Priporoča svoje kvalitetne usluge  
in čestita za praznik.



DELOVNI KOLEKTIV INDUPLATI SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM OB PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA TER ŽELI VSEM OBČANOM, DELOVNIM IN DRUŽBENO-POLITIČNIM ORGANIZACIJAM ŠE MNOGO USPEHOV V ZDRUŽENEM DELU IN VSESTRANSKEM RAZVOJU DOMŽALSKE OBČINE.



**BIRO 71 — Domžale**

Ljubljanska cesta 110 a

Projektira urbanizem, stavbna zemljišča, stanovanjsko gospodarstvo in engineering. Priporočamo nove storitve in

ČESTITAMO ZA PRAZNIK

# Papirnica Količev

POŠTA DOMŽALE

Izdelujemo:

raznovrstne papirje,  
navadne in specialne  
lepenke,  
več vrst sestavljenih  
kartonov,  
zlasti s premazom  
oplemenitene kartone za  
grafično embalažo

**Cenjenim kupcem priporočamo nakup naših izdelkov**